

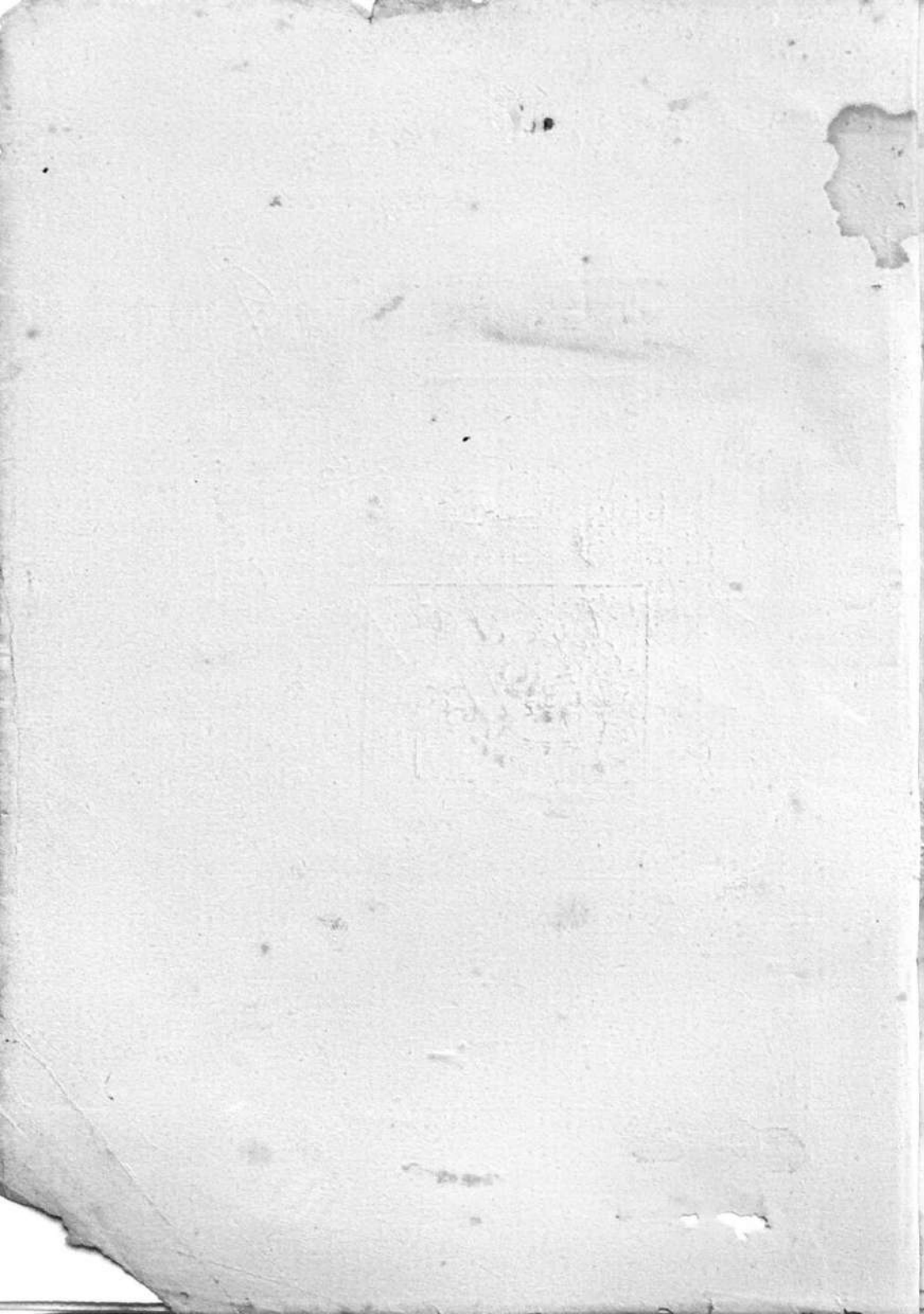

अष्टवैतराग महात्म्य

प्रकाशक:-

धर्मराज बज्राचार्य

अष्टवैतराग महात्म्य

प्रकाशित

प्रकाशक:-

धर्मराज बन्नाचार्य

५/

सफू दैगु थाय्:-

धर्मराज बज्राचार्य

१४६, इवाहाचोक, प्यंगथां, यल-१७

बुद्ध सम्बत - - २५२४

नेपाल सम्बत - - ११००

विक्रम सम्बत - - २०३७

मुद्रक:-

नञ्जुथी प्रिन्टिङ्ग प्रेस

इखाछे, आनन्द बहाल,

सलितपुर, फोन २१५०८

जिगु छत्वारँ

संसार परिवर्तनशील खः । थोकन्है विश्वे सकभन
अशान्तीया फसँकयावया च्वंगुपाखें त्योःमत्यो, धर्म-अधर्म, ज्यू-मज्यू
छुंहे विवेकबिचार मदयावल । खालि नये, त्वने, द्यने जक जुल ।
श्व छुजुया अशान्तिा फसँकया च्वंगुयाके अभिमान छताजक बढे
जुयावया च्वन । श्व फुकक खँ सिकेत भगवानं बुद्ध आज्ञादयेका
बिज्यागु धर्मशास्त्र अबदान दयेका धर्मोपदेश नेनेगु अथवा कनेगु
खः । थुजोगु सफू इःले इःले प्रकाशित यायगुहे ज्ञानिजनपिनीगु मुल
बिचार खः ।

धन्य धन्य ! स्वगोत्रदाजु हेमराज बज्राचार्यया सुपुत्र यल,
गावाहाः त्वा, यशोधर महाबिहार निवासी श्री धर्मराज बज्राचार्य
प्रकाशकयागु श्री ज्योतिलिङ्ग उत्पति जुया बिज्यागु “अष्ट
बैतराग” या च्यागू अध्याय सफू पिकायत मागु आर्थिक खर्च व
श्रद्धालु भक्तजनपिनी पाख्यें वगु व हानं मगागु माक्व थःम्हहे
तया नेपाल भाषा सफू प्रकाशित यागुलि आपालं हर्षताया ।
वेकनं शुद्धचित्तं याना हृदययात चकका बिज्यात । उकिं वेकयात
जिगु दुनुगःलनिस्थे सहस्रवाद आशिका व धन्यवाद बिया च्वना ।

२०३७ अधिक जेष्ठ दशमी

कमलराज बज्राचार्य

बुवाहाः, भगवानचोक ।

जिगु धाःपु

खला कीत न्हचागुहे धर्म कमयासानं श्री बु. ध. सं. त्रिरत्नया
शरणे मवकं कीपि च्वे आ. प्र. मा. याना यकुमां फल प्राप्त
मजू । कीसं खनाकि न्हापान्हापायापि तथागतपिसँनं अष्टमीव्रतदना
बोधिज्ञान लाना तरे जुया वनाच्चन । उकि कीसं नं न्येना,
स्वयातयागु आधारं स्वयम्भू पूराण ग्रन्थपाखे पिहाँवयाच्चंगु थुगु
अष्ट बैतरागया महात्म्य पुराणे गथे श्री कळणामयं सकलयात
उद्धारयाना विज्यागु खः, वथ्यैतुं कीसन थुगु सफूल उल्लेखयाना
तःगु धर्म-ज्ञान बुलि दु, उलिहे सिद्धका-थुइका ज्ञान प्राप्त याना
कायेमाल धँगु कीसं मनं तुने माल ।

खजा जित न्हापांनिस्येहे पुलां पुलुंगु सफू स्वथगु, व्वनेगु इच्छा
खः । वहे इच्छां थुगु सफूयाकनं पाठकवर्गया न्ह्योने तयफुगु खः ।
उकिसनं थुगु चिकीचा धंगु सफू प्रकाशित यायत माक्कग्वहाली यान
विज्यामत्त स्वगोत्रया दाजु श्री कमलराज वज्राचार्यनं खः । नापं थुगु
श्री अष्ट बैतरागया स्नान, दान यायेगु व बोधिसत्त्वपि बिराजमान
जुया च्वंगु स्थान बनां श्री हिरण्यवर्ण महाबिहारया वज्राचार्य
श्री हर्षरत्न पाखे प्राप्त जूगु खः । उकि वेकपिन्त जिगु हृदयनिस्ये
धन्यवाद बियाच्चना ।

पुनः थुगु सफू प्रकाशित यायत आर्थिक स्वरूप सहयोग
प्रदानयाना विज्यापि / दीपि भाजुपिन्तनं जिगु दुनुगःलनिस्ये
धन्यवाद दु । गुगु आर्थिक सहयोगयाना विज्यापिदिपिनिगु नां थाय्,
दां तका सफूया अन्तिम पानास तयागु दु ।

अन्त्ये, थुगु सफूल आखः द्वंगु, मगागु, अपोगु अशुद्धगुनं, दयफु ।
व्वना विज्याईदिपि सज्जनवर्गपिसं शुद्धरूपं व्वनीधंगु आशायानागु दु ।

गुंलापार २०३७

विनित-

१४६, इवाहाचोक, प्यंगथां, यल-१७

प्रकाशक

सर्वाधिकार सुरक्षित

धत्तः पौ

नॉ	पौ
१. मणिलिङ्गेश्वर	१
२. गोकर्णेश्वर	१७
३. कीलेश्वर	३१
४. कुम्भेश्वर	३९
५. गोपालेश्वर	४७
६. फनिकेश्वर	५८
७. गन्धेश्वर	६५
८. विक्रमेश्वर	७५

मीरु मन्त्रोपेय (१)

मीरु मन्त्रोपेय (२)

मीरु मन्त्रोपेय (३)

मीरु मन्त्रोपेय (४)

मीरु मन्त्रोपेय (५)

मीरु मन्त्रोपेय (६)

मीरु मन्त्रोपेय (७)

मीरु मन्त्रोपेय (८)

अष्टबोधिसत्त्व वैतराग स्नान सार्दाम

१. मणिलिङ्गेश्वरः— श्री मैत्रीय बोधिसत्त्व
स्नानः— दाफ स्वां दानः— पिण्डपात्र, स्वेत वस्त्र ।
२. गोकर्णेश्वरः— श्री गगनगञ्ज बोधिसत्त्व
स्नानः— अशोस्वां दानः— ताम्रभाण्डे, न्यातावीही, नीलवस्त्र ।
३. किलेश्वरः— श्री समन्तभद्र बोधिसत्त्व
स्नानः— तुयुगु तु दानः— तुयु अभरातीस्वां, पीतवस्त्र तुयुगुहामोतया दान ।
४. कुम्भेश्वरः— श्री बज्रपाणी बोधिसत्त्व
स्नानः— म्हासु पालिजात स्वां, दानः— सिन्हा वा पञ्चपक्वानमढी ।
५. गोपालेश्वरः— श्री मञ्जुघोष बोधिसत्त्व
स्नानः— अजफुली स्वां, दानः— न्याताफलफुल, बोतायतया दान ।
६. फनिकेश्वरः— श्री सर्वणीवर्ण विष्कुम्भी बोधिसत्त्व
स्नानः— तुल्सीहस्वां, वा कर्णवीरपुष्पदानः— सिजयापात्रे पञ्चामृतचाकुतय ।
७. गन्धेश्वरः— श्री क्षितिगर्भ बोधिसत्त्व
स्नानः— तुयुगु उफोस्वां, दानः— वह्यापाडपात्र, रक्त वस्त्रतयाया ।
८. विक्रमेश्वरः— श्री खगर्भ बोधिसत्त्व
स्नानः— धंस्वा वा कपुसिन्हास्वां दानः— सुवर्णपिण्ड पात्रे रत्नतया दान ।

श्री बोधिसत्त्वपि विराजजुय विज्यागु भूमि

१) प्रमुदिता भूमि	मैत्रीयगञ्ज
२) विमलभूमि	गगनगञ्ज
३) प्राभाकरी भूमि	समन्तभद्र
४) अचिन्मती भूमि	बज्रपाणी
५) सुदुर्जया भूमि	मञ्जुघोष
६) अभिमुखी भूमि	सर्वणीवर्ण
७) दुरंगमा भूमि	क्षितिगर्भ
८) अचला भूमि	खगर्भ ।

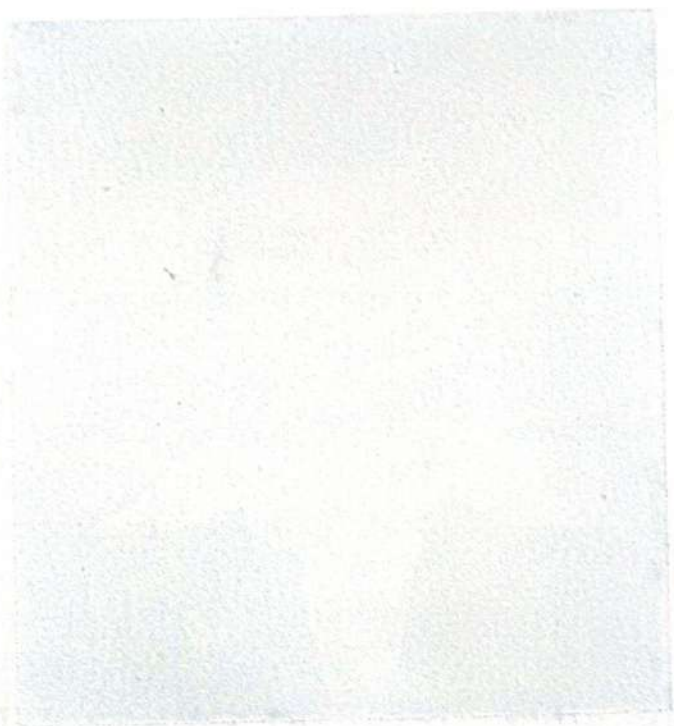

प्रकाशक:-

धर्मराज बज्राचार्य

जन्म नेपाल संम्बत १०६०

वि सं १९९६ कागुण कृष्ण एकादशि

—: कर्माधिकार

आचार्य महाराज

०३०५ अक्षर लिपि

१९९५ ई. ३३४५

१. मणिलिङ्गेश्वर

ॐ नमो रत्न त्रयाय । परापूर्वकाले ऋकूच्छन्द भगवान्
धर्माकर राजायात आज्ञा दयका बिज्यात । गथे आज्ञा
देका बिज्यात धासा हे राजन ! धर्माकर छं एकचित्त
याना न्यो ।

परापूर्वकाले नेपाल मण्डले शाक्यकेतु धयागु
नगर छगू दयाचोन । व देशे ब्रह्मदत्त धयाह्य राजा
छह्य दया चोंगु दु । व राजाया पुत्र अत्यन्त
स्वभायमान जुया चोंह्य मणिचूड धका नाम प्रख्यात
जुया चोंह्य राजकुमार छम्ह दु । थुम्ह राजकुमार युवा-
नावस्था जुया वसेली निर्गड धयागु जज्ञयाना थःगु
भाम्स राक्षसयात भोजन याके धुँसेली तपोवने बना
तपस्यायाय धयागु निमिते बिज्यात ।

उगु अवस्थाय हिमालय पर्वतया चोकास अत्यन्त
मनोहरजुया बाँलाना चोंगु छगू बनदया चोन । थुगुहे
बनेसं मणिचूड राजकुमारं थःगु मनोरथपूर्णयाये धयागु
निमिते उगु बनेस बिज्याना, श्री बुद्ध धर्म संघ त्रिरत्न

यागु नांकया अनुत्तर सम्यक सम्बुद्धयागु तःधंगु बोधि
 ज्ञान प्राप्त याये धका इच्छायांना तपस्या यात । थुगु
 प्रकारं तपस्या यांना च्वंच्वं प्यदँ खुदँ दयावसेलि
 छन्हुयादिने दूस्पसह राजाया देशे तचोतहे माहामारी
 रोग उत्पति जुया वयाच्वन । थजागु बखते दूस्पसह
 राजां बिचार यातकि आःधासा मजिल, थ्व जिगु देशे
 माहामारी रोग उपद्रव ज्वीन आः छुयासा ठिक ज्वी
 धका बिचार यांना धालकी - गुगु हिमालय पर्वतया
 ववसं च्वना तपस्या यांना चोना चोंम्ह मणिचड
 राजायागु क्षनेच्वंगु मणि कयाहबा वहे मणि सिला
 वगु उगु लखं थ्व जिगु देशे हाहायाना बिल धासात्तिनि
 थुगुजुयाचोंगु महामारी रोग शान्त जुई धका ज्योतिष
 जुयाचोपिं, पुरोहित जुयाचोपिसं धया हनु खँ दूस्पसह
 राजां न्यना, तत्कालहे न्याम्ह ब्राम्हण दूतपिन्त सःता
 हया थःगु न्ह्योनेतया थुगुप्रकारं आज्ञा देकल- हे ब्राम्हण
 गणपिं ! छिमिसं याकनंहे वना मणिचूड राजा याके
 चोंगु उगु मणि छग फोना हकि धका थथ्ये आज्ञादेका
 बिज्यात ।

थनंलि राजाया आज्ञा न्यना ब्राम्हणगणपिं अनं
 प्रस्थान जुयावन । थथ्ये थ्व ब्राम्हणगणपिं गुम्ह मणिचूड

राजा तपस्यायाना चोंगु थायखः, अन पबंते थ्येकहे थ्यंक वन । हे मत्रीय ! उगु अवस्थाय थ्व तपधारो मणिचूड राजां वयाचोपि न्याम्ह ब्राम्हणगनपि थःगु थासं याननिसें खना सःता थःगु आश्रमे बोनाहया उगू अन बनयागुःफलमूल स्कन्ध आदि हया न्ह्योनेतया पाहुना याना थुपि ब्राम्हणपिनिगु ख्वास्वया आज्ञा दयकल ।

हे ब्राम्हणगनपि ! थन्यागु अघोरगु वने छाँय् छल-पोलपि थपायचो कष्टयाना बिज्यानागु छु कारण बिज्यानागु? थ्व खँ सम्पूर्णहे जित् आज्ञा दयका बिज्याहुँ धका विन्तोयात । थुलि मणिचूड राजां बिन्तियाना धागु आज्ञा खँन्यना ब्राम्हणगनपिसं आज्ञा देकल ।

हे महाराज ! न्यना बिज्याहुँ मेताकारने मखु जिपि थन वयागु, छाँयधालसा गुगु दूस्प्रसह देशे महामारो रोग उत्पति जुया वयाचोन । थ्व रोगंकया असंख्यहे महाजनपि व दुनियागणपि आपालंहे मृत्यु जुया चवंगुलि, हे महाराज ! थथे जूगुलि दूस्प्रसह राजापा देशे सकभनंहे उगु उप द्रब, भय शान्त यायया कारणेसं छल्पोलघाके चवंगु अत्यन्त उत्तम जुया चवंगु मणि छग फोने धका वयागु खः ।

हे महाराज ! छल्पोलं थ्व सत्वप्राणियात जीवदान
 बिया बिज्याई निमित्ते थःगु सिरेच्वंगु मणिदान बिया
 प्रसन्न जुया बिज्याहुँ । हे महाराज ! छल्पोल महादाता-
 धारी पूण्यात्मा, महात्यागी सकलसत्वया उपरेसं तःधंगु
 दया कृपा तथा बिज्यायमाल, हाकनं दशदिशा सकभनहे
 छपिनीगु नाँ प्रख्यातजुया बिज्याना च्वंम्हथथिम्ह छपिसं
 जिमित करुणा कृपातया जिपि वयागु कार्य साफल्य
 याना बिज्याहुँ । जिपि जूसा छपिगु मणिजोना तत्कालहे
 दूस्प्रसह राजाया राज्यस वना छपिगु सिरोमणियात
 लखंसिला वलखँ अनराज्ये सकभनहे हाहायाना बिये,
 उगु अवस्थायतिनि अन व माहामारी रोग शान्त जुया
 क्षनमात्रंहेमदया वनीधका थथे थ्व ब्राम्हणपिसं धागु खं
 न्येना गुम्ह तपधारी मणिचूड राजा थःगु मन
 समाधान याना आज्ञा दयका बिज्यात । गथेधासा

अहो आश्चर्य ! ताकालँदत जि इच्छा याना
 वयागु थौं जिगु मनोरथ पुरेयायत वपि ब्राम्हणपिसं
 धागु खँ न्येना मात्रनहे थ्व ब्राम्हणपिके जूसाँ अत्यन्तहे
 मायातया भावयाना थःगु मन चिन्तनायात ।

अहो आश्चर्य ! धन्य धन्य जिगु भाग्य छम्हे
 सिगु कारणे थ्व शरीरे दयाचोंगु लाः, ही, दा, पर्यन्त

दान बिद्या, थौंयागु दिने थुलिमछि प्राणोयात उद्धार
 जुयोगु उपरे थ्व जिगु सिरोमणी नक छाँय मवियगु
 धका मनयात दूढ याना सम्यक ज्ञान लायगु ईच्छ
 याना थुम्ह ब्राम्हणपिन्त दानबी धका भाःपा मणिचूड
 राजां ब्राम्हणगनपिन्त सःता आज्ञा देका बिज्यात ।

हे ब्राम्हणगनपि, हथाचाया बिज्याय मते थौंयागु
 दिने छपिनि दूस्पसह राजाया मनोरथ जि पुरेयाना
 बि । हाकनं थ्व जिगु सिरोमणी दान बिद्या छपिनिगु
 कार्यनं सिद्धयानाबी । थौंयागु दीने थ्व असारगु शरीर
 यात सारगु शरीर यानाबी ।

हे ब्राम्हणगनपि ! हाकनं थौंयागु दिने सकल
 सत्वप्राणोयागु उपरे सर्वरोग शान्त याये, अले
 दानवारमीतापूर्णयां, मारगनपिन्त कम्पमान जुयके
 संसारया समुद्रं पाइ तरे ज्वी । थौंयागु दिने बोधि
 ज्ञानया समिपे थ्यंके । थौंयागु दिनेहे सकलसत्व
 प्राणीया उपरे थ्व शरीर तोते जुल । जि न्हापानिसेहे
 प्रार्थनायाना तयागु, थौंया दिने पूर्ण याय्गु जुल । थ्व
 जिगु शरीर फाया मणीया हा स्वकचा दया च्वंगु,
 असंख्य गुण दया च्वंगु । थुगु मणीयाहा छपुलिना जित

आपा कष्ट जुसा फक्क धैर्ययाना, सत्व प्राणीयात
उधदार पाययाकारने, थव जिगु जीव सहोत मणोदान
याय धका तत्कालं सुवर्णया कलश कयाहया, थुपि
न्याम्ह ब्राम्हणपिनीगु न्ह्याने आज्ञा देकल ।

हे ब्राम्हणगणपि छल्पोलपिसं धाः बिज्यागु,
जिनं ताकालंबल मने कल्पना याना तयागु खः । थौं
थुगु मतारथ छल्पोलपिसं पूर्ण याय्त बिज्यात धम्य
धन्य छल्पोलपि, जि जूसा सकल सत्व प्राणीया कारने
थव जिगु शरीर दान याये । थुगु दान यानागु पुण्यं
थौं जित राज्य अष्ट ऐश्वर्य लायया कारने नं
मखु । हानं महा भागिमानो जुयगु इच्छान मखु ।
स्वर्गलोके जन्म कया आनन्दं चोने देमा धका इच्छा
यानागुनं मखु । थव दान यानागु पुण्यं त्रायात्रिश
भुवने, देबराज इन्द्र जुया चवनेगु कामनानं मखु । महा
भुवनया स्वामी चतुर्मुख ब्रम्हा ज्वीगु इच्छा नं मखु
हाकनं चक्रवर्ती राजा जुया थुगु पृथ्वी मण्डले राज्य
भोग याय्गु इच्छानं मखु । छायधासा थव दान यानागु
पुण्यया प्रभावं जि अनुत्तर संम्यक संबृद्धया ज्ञानलाना
मोक्ष मलापिन्त मोक्ष लाके फयेमा । रोगंकया च्वंपिन्त

रोग शान्त याये फयेमा । गतिमलाना चोपिन्त गतिला
का छोय फयेमा । जि सत्य प्रतिज्ञा यानागु साफले
जुयेमा पुनर्वार हाकनं दुस्प्रस राजाया राज्यस प्रजालोक
वृद्धि जुयेमा । जिनं कल्पना यानागु पूर्णजुया बोधिज्ञान
लाये फयेमाधका थुगु प्रकारं कल्पनायाना थुम्ह मणिचूड
राजां ब्राम्हणगणपिन्त ल्हाहाति लंख धारा हायका
संकल्पयाना बिज्यात ।

थुगु प्रकारं मणिचूड राजां थःगु शिरोमणी
संकल्प यासैलि, थुगु पृथ्वी मण्डले खुता प्रकारं कम्प जुल
पुनर्वार, हाकनं जम्बुद्विपे सकभनं आकुल व्याकुल मचे
जुल । हाकनं चन्द्र सूर्य बागु तेज हीन जुल । दशदिशा
सकभनहे उरोबबल जुल । हाकनं दशदिशास अग्नेछोल
आकाशे देवलोकविसै दुन्दुभि बाजा थाना हल । हाकनं
समुद्र, बागमती चिचिधंगु खुसीनं लः मन्ह्याना चोन ।
हाकनं सिमा, स्वाँमास च्वंगु स्वाँतनं हाया वन । आकाश
मार्ग अप्सरादिगण स्वबयाचवन । हाकनं सिसाफलमास
सया च्वंगु फलत फुकहे हाया वन । बने च्वपि धूँ, सिंह,
चला झंग-पंछीगणवि सकलें त्राहिमानं ग्याना डखेंथु खें
बवया वना चवन । पुनर्वार जम्बु द्विपे बासयाना च्वमा
चोपि सकल मनुष्यगणपिफुकसियो खाया चेष्टा मदया

आकाशे जक थःस्वया, मने त्रासचाया; अथेयाये थथेयाये
 मदया चःति भुसुभुसु वेका तोले जुया चवन । हाकनं
 हिमालय पर्वते बासयाना च्वपि यक्षलोक, गन्धर्वलोक,
 किन्नरगणपिन्त तचोतं दुःखशोकंकया बिशब्दरदंबिलाप
 यानाहल । गुकथं बिलापयात धाःसा हाहाः गुजोगु दुःख
 कष्टनल । थौंया दिने फुक्क गुनं परिपूर्ण जुया बिज्या-
 कह्य महाकरुणाया आत्मा जुया बिज्याकम्ह सकलसत्त्व
 प्राणीयाडपरे करुणा कृपा, तथा च्वंम्ह, थथिम्ह मणिचूड
 राजां थौंया दिने मृत्यु ज्वीम्हथें चवन धका हाहाकारं
 म्हया बिलापयाना हया चवन । पुनर्वार, आकाश
 मार्गनं शक्र, ब्रम्हा, लोकपाल प्रमुखं आपालं कोटां-
 कोटो देवजोकगणपिसं धालकि हाहा थौं मणिचूड
 राजां अति तःधंगु, भयानकगु. कर्मयाये त्यन । थब
 स्वय्हेमादर्शन यायेमा धका सकल देवलोकगणपि मुना
 सोवयाचवन । थुगु अवस्थायकि मणिचूड राजां जूसां,
 ब्राम्हणगणपिनिगु रहाहातेसं लंख धारा हायका
 आज्ञा देका बिज्यात ।

हे ब्राम्हणगणपि ! छल्पोलपिसं न्यना बिज्याहुँ
 थब जिगु शरीरे च्वंगु मणिया हा जूसां ज्योनूनिख्यें
 दिना च्वंगुडु । छगु कचा हा चस्वाले दिना चवन ।

थथे दिना चवंसांतनि कष्ट मचाया । हे ब्राम्हण-
गणपि ! छल्पोलपिसँ थ्व जिगु कपा फाया ङगु मणि
यागु हानापं चफुनाकया जिगु ल्हाहाति तथा बिज्याहुँ,
अले जि छल्पोलपिन्त दान बी ।

हे ब्राम्हणगणपि ! बिस्तारयाये मते । याकनंहे
थ्व जिगु कपाले फाया बिज्याहुँ । छपिनि मनं तुनागु
मणि कया बिज्याहुँ धका आज्ञादेका बिज्यात ।

थथे मणिचूड राजां सकलसत्त्व प्राणीया उपरे
करुणा चित्त उत्पति जुया, अत्यन्त निर्मलगु ल्लोहया
फाँतस बिज्याना, पूर्वस खातया, म्हँ तःस्वाना. थःगुम्हे
दक्वहे बल पिकया, पुलि निगोया दथ्वी मन दिका
थःगु ल्हाहा निपां ज्योनुनिख्ये फया, शंख प्बीथे
म्हुतु च्वांमुसे चोका फक्को धैर्ययाना आज्ञा देकल ।

हे ब्राम्हणजू छल्पोलपिसंविस्तारयाना बिज्याथ
मते, याकनं बिघ्न मदेक, थ्व मणि लिक्कया बिज्याहुँ ।
जि चित्त धैर्ययाना चोनेधुन धका धया मनं मनं
बोधिज्ञान लायगु प्रार्थनायाना, मिखा निपां हे तिसिना
तयार जुया सूम्क च्वना बिज्यात ।

थनंलि थुपि न्याम्ह ब्राम्हणगणपिसँ थुम्ह महा
धर्मत्मा जुया बिज्याना च्वंम्ह राजाया कपाले कःति
फायगु बाञ्छायाना, अत्यन्त ज्वयाच्वंगु उगु कति
राजाया कपा फायेत तयार जुया इपि न्याम्ह ब्राम्हण
गणपिसँ चाहुला च्वन । उगु आश्रमे बिज्याना च्वंम्ह
वन देवतापि बया थुम्ह मणिचूड राजां थथिगु तःधंगु
कर्म यायत्यंगु स्वया, बधक ब्राम्हणपिसँ कोमल शरीर
जुया बिज्याकम्ह, राजायात प्रहार याये त्यंगु स्वया
थुम्ह वन देवतां उगु दुःख सहाये मफया व ब्राम्हण
पिनिगु न्ह्योने धाल-

हेब्राम्हणगणपि हाहाकष्ट थौंयागु दिने छिमिसं
छाय् थजागु पाप कर्म याय् त्यनागु । थ्व राजाजुसां
अति करुणात्मा, सकलसत्त्व प्राणिपि खना दया दुम्ह
थथिम्ह राजायात छुं कारण मदेकं गथे प्रहार याये
त्यनागु धका थथे वन देवतां ब्राम्हणगणपिन्त धाल ।
थथे वन देवतां धागु वचन न्यना मणिचूड राजां वन-
देवता यात आज्ञा दयेका बिज्यात ।

हे वनदेवताछपिसँ थ्व खँ छता धया बिज्याय्मते ।
हे वन देवता ! छपिसँ थ्व याचकपिन्त गने मत्ये,
जिनं बोधिज्ञान लायगु कार्यस विधन याना बिज्याये

मत्ते । न्हापानं जि श्व शरीर दामयाये त्यना
बने । छपिसं गना बिज्यात । हे बन देवता ! श्व जिगु
कार्यछतास छपिसं बिघ्न मयासा, थथेहे जित बोधिज्ञान
प्राप्त ज्वी । हे बनदेवता थौं जिजूसं लक्षण प्रमाणं
श्व शरीर त्यागयाये धुन । सुनानं थुके बिघ्न बाधा
यायमदु । अर्थात् याये दंमखु । हे बनदेवता थौं छपिसं
गुलि गुलि बिघ्नबाधा यायत्यन । उलिउलिहे बोधि
ज्ञान लायगु तापाना वनी । न्ह्योने वया च्वंगु बोधिज्ञान
यात छपिसं थौं गना बिज्याय मते धका थथे राजां
आज्ञादेका बिज्यात ।

थुलि राजाया आज्ञा नेना उम्ह बन देवतांजूसं
मणिचूड राजायात तसकंहे पराक्रमदुम्ह खः धका सोका
बन देवतां छुंहे मधासे सुम्क च्वन ।

थनंलि मणिचूड राजां ब्राम्हणगणपिनी न्ह्योने
आज्ञा देकल- हे ब्राम्हणगणपि थन बिज्याहुं । एकनं हे
जिगु शरीर फाया मणि लिक्कया बिज्याहुं धका बारं
बार थथे आज्ञा देका बिज्याना चोन । राजां थथ्ये
आज्ञा देकाचोंगु खँन्यना मग्यास्येहे श्व ब्राम्हणगणपिसं
अतिहे जिल्हा जुया थुम्ह मणिचूड राजामा कपाले

सापहे जोयाचोंगु नःगु शस्त्रं थःगु कपाले फायका
 आपालं कष्ट वेदना जुया वाकूछिना सहयाना, फक्कहे
 धैर्य याना ब्राम्हणपिनिगु उषरे दयातया, कष्ट
 जूसां सहयाना बिज्यात । थनंलि थ्व ब्राम्हणपिसं क्रोड
 पिकया अत्यन्त व्वाचुगू ह्लोंहते कतिचोला, मणिचूड
 राजाया कपाले उगु कतीनं फाल । थुगु अवसरे थुम्ह
 मणिचूड राजाया शीर अर्थात् क्षोनं रक्तधार बल.
 हिवाहा न्ह्यात पुनर्वार हेधर्माकर थनंलि आकाश मार्ग
 बिज्याकपि देवलोकपिसं करुणा धयागु भ्याहेमदुपि
 ब्राम्हणपिसं, सास्नायाना शीरस तचोतंहेवेदना ज्वीक
 फागु स्वया देवलोकपिसं उगु वेदना जूगु थपिसं
 सहयां मफया विसब्दस्दं हाला खयाचोन पुनर्वार थनंलि
 थुम्ह त्यागीमणिचूड राजानं आपालं वेदनाजूगु सहयाय
 मफया फक्क वाकूछिनां थःगु शरीरं थामेयायत व्वातुक
 पालींचुयाचोंगु वखते उगुल्वहं फातेये पालिख्वाय सोचाना
 चोंगु थोंया अद्यापि तकनंहे प्रतक्ष खनेदनी । थुगुप्रकारं
 व राजा यात कष्ट जूगु खना वस्वया, आकाशे कान्नर
 गणपि मनोहर किन्नर कन्यांगणपिसं स्वया आकाश
 हेनतू जलधारा हायका मणिचूड राजा यात सीतल
 यानाहयाचोन । पुनर्वार थनंलि मणिचूड राजां थःगुमनं
 आशीका याना धालकी जिनं थुगु वेदना कष्ट नय

च्वनागु फुकहे जूसां थौं धैर्ययाय्, छ्याय्कि सकलसत्त्व
 प्राणीपिनी उद्धार जुयेमा धैगु कामनां, पुनर्वार हाकनं
 जन्म राजायागु शासना नया च्वंवि, नरकेवना दुःख-
 सिया च्वंवि थजाथजांवि सत्त्वप्राणी फुकहे, उजोगु नरकं
 थाहाँवया दुःखभोग याय् स्वाका तरे जुइका मोक्षफल
 लाय्फेमा धयागु कामनां । हाकनं सकलसत्त्व प्राणि-
 पनिगु उपरे करुणाकृपातया थःगु जीव आत्मा त्यागयानागु
 पूर्ण्यं अनुत्तर सम्यक्सम्बोधिज्ञान जिन लायेफेमाधयागु
 थःगु मनं प्रतिज्ञायानाव अत्यन्त बेदनाव्यूपि ब्राम्हण-
 पिने न्ह्योने थुगु प्रकारं आज्ञा दयेका बिज्याना च्वन ।

हे ब्राम्हणगणपि, छपि हथायचाया बिज्यायमते ।
 बिस्तार बिस्तारं हे थ्व जिगु कपालेफाया विज्यागुलि
 छपिनीपरिश्रम ज्वी, ह्लात्थानुई, हथाचाय् मत्ये, बिस्तारं
 फाया बिज्याहुँ धका भाज्ञा देका च्वन । पुनर्वार हाकनं
 आपालं वेदना सास्ति नकुगुलि थःगु मनयात थमंनु
 भरोशा विया धाल- हे मन, हृदय छंजूसां ला, ही दान
 बिया मेपिनिगु प्राण रक्षा यायेया कारणे इच्छायाना
 च्वंगु ताःकालंहे दत । थौंया दिने छं इच्छायाना च्वंगु
 पूर्ण ज्वीन । हे हृदय हे मन ! छंजूसां थ्व जिगु शरीर
 तोता बनेमते । जिनं सकलसत्त्व प्राणी उद्धारयायगु

कारणे जि याकचाः दुःखसिया सकल देव, दैत्य मनुष्य
आदि सुगुम्हेस्यां थजागु दुःख मज्जोमा धका थुलि
जक धागु मात्रंहे मणिचूड राजाया गुगु वेदना शास्ति
जुया च्वंगु शान्तजुयावल । अले गुम्ह व दया मदुपि
निर्दयोपि ब्राम्हणपिसँ गथे २ राजाया शरीरे शस्त्र
प्रहारयात्, अथ्य २ हे थुम्ह राजानं व ब्राम्हणपिनोगु
उपरे, हाकनं दुस्प्रसह राजाया प्रमुखं सकल प्रजागणपि
निगु उपरे नं क्षमाउत्पत्ति याना, थुगुप्रकारं दुःख कष्ट
यातनं, क्षेमाधारी जुया बिज्याकम्ह मणिचूड राजा-
यात् स्वया थ्व न्याम्ह ब्राम्हणपिनी थिथो खास्वया,
चिमीसंहे बोंबोंजाय्का आश्चर्य जुईका च्वन ।

थुगुबखते थ्व न्याम्ह ब्राम्हणपिसँ थिथो खास्वया
सल्हायाना च्वंगु खना, दूष्प्रसह राजाया आज्ञापालन
याना गुम्ह क्षमाधारी मणिचूड राजाया कपाले शस्त्रं
फाया तचोतंहे हिबावय्का म्हनापंहे ह्याउंककिका थ्व
राजाया शरीरे क्षेतेच्वंगु मणिया हानापं ल्येंथनाकाल ।

थथे गुगु पर्वते मणिचूड राजाया शिरोमणी लिका-
ल । उगु पर्वते मैत्रीयधयाह्य बोधिसत्व बिज्याना थःगु
शरीरं पञ्चरश्मी यागु तेज पिकया मणिचूड राजा
या शरीरेस्वया खय्का बिल । थुगु बखते व मणिचूड

राजा बिज्याना च्वंगु गुगु ल्लोफा तज्याना स्वंकू तुक्रा
 जुईक मुया उगु मणिकया तेजंवगु ल्लोफायादुने तःले
 दुहाँवन पुनर्वार हाकनं, व ल्लोफाते मणिया तेज व
 श्री मंत्रीय वोधिसत्वया अङ्गं पिहाँवगु तेजश्वनिगुलिहे
 मिलेजुया श्रीवच्छवागु चिल्लुया ल्लोफा तज्यानाद्वहाँ
 वन । थौया अद्यापि स्वभायमान जुया चोंगु थासे
 लिङ्ग उत्पत्ति जुया मणिलिङ्गेश्वर धका नां प्रख्यात
 जुल ।

थनंलि मणिचूड राजायागु हिदक्वहे वनदेवी
 बिज्याना थःगु पात्रेफया लखे चुयके व्छोगु, गुगु
 व हि व लः मिलेजुया न्ह्यानाच्च्वंगुलि थौया अद्यापिहे
 मणिरोहिनी धका नां प्रख्यात जुया च्वन

हाकनं मणिचूड राजां तपस्यायाना मणिदान
 पावंगु निमित्तनं उगु थाँय्यानां छः मकारादि धयागु
 आखल उच्चारणयाना ९ गूता नां प्रसिद्ध जुया च्वंगु
 दु । व गूता नां छु छु धासा— मणिपर्वत १ मणि
 रोहिनी २ मणिचैत्य ३ मणिलिङ्गेश्वर ४ मणिधारा
 ५ मणियोग्नी ६ मणिगणेश ७ मणिमाहाकाल ८
 मणिचूडहन ९ थुलि मकारादि धयागु आखलं उत्पत्ति
 जुगुथासे बिज्याना । मणिचूड राजां थःगु शीरे च्वंगु

मणी यःगुल्हाहाते तया संकल्प याका दान बिल ।
हे धर्माकर ! थुलिमणिलीङ्गेश्वर बैतराग गुम्हेसित
मनुष्यपिसं शुद्ध चित्तयाना उगुमणिचूड डहने स्नानयाई
अजाबिमनुष्यगणपिन्त सकसितनंहे रागद्वेष, मोहमाया
आदि दक्क पाबमदया फुना शान्त जुया अन्तकालयसं
शुखावती भुवने वाशया बने दईधका श्री क्रकल्लन्द
भगवाननं धर्माकर धयाम्ह राजायात आज्ञादय्का
बिज्यात धका श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्राय बोधि
सत्त्व प्रमुख सकल शभालोकपिनिगु ख्वास्वया थुगु
प्रकारं आज्ञादयका बिज्यात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराण मणिलिङ्गेश्वर बैतराग उत्पत्ति कथा
प्रथमोऽध्याय समाप्तम् ।

२. गोकर्णेश्वर

ॐ नमो रत्नत्रयाय । थनंलि श्री शाक्यमुनि
भगवानं हाकनं गोकर्णेश्वर बैतरागयागु महात्म्य आज्ञा
दय्का विज्यात ।

हे मैत्रिष ! न्योँ, पुरापूर्वकाले ऋकुछन्द भग-
वानं धर्माकर राजायात आज्ञादय्का विज्यागु खँ,
जिनं थुगु स्थाने चवना ब्रतगणपि सकल सभा लोक-
विन्त कन्ये त्यना ।

न्हापा पाँचाल धयागु देश नगर छगू दयाच्चन ।
व नगरे राज्ययाना चवंहा राजा वृषकर्ण धयाहा खः ।
व राजाया पुत्र गोकर्ण धयाहा राजकुमार छम्ह दु ।
थन्योगु अवस्थाय् व वृषकर्ण राजां न्यायनिती सिया-
चवंम्ह, विवेकविचार दयाच्चवंम्ह राजां थःगु पाँचाल
देशे बासयाना चवंपि सकल प्रजालोकगणपिन्त पालन
पोषणयाना, विवेक विचारपूर्वक प्रतिपालन यानातल ।
उगु बखते व गोकर्ण धयाम्ह राजकुमार क्रमथे तः-
धिक जुया युवनावस्था जुया वसेलि पुनर्बार थुम्ह

राजकुमारं छन्हुया दिने थः बुबा बृषकर्ण राजायाके
ल्हानिपां बिन्तीयाना प्रार्थना यात ।

हे बुबा ! महाराज छल्पोल जुसां बृद्धावस्था
जुयावल । थुगु पांचाल देशे चवना च्वंप्पि प्रजागण
पिन्त, जिं प्रतिपालन यानातये । हे बुबा ! महाराज
जित राज्याभिषेक बिया बिज्याहुँ । थुगु राज्य संस्था-
पन याना बिज्याहुँ । छलपोल तपोबने बिज्याना,
आनन्दं तस्यया याना बिज्याहुँ । हे महाराज धका
बिन्तीयात ।

थः पुत्र राजकुमारं बिन्तियाना धागु खँ न्यना-
बृषकर्ण राजाया मने अतिहे दुःखताया ह्याउँक मिखा
कना, तँपिकया तःसगूशब्द थःकाय् गोकर्ण राजकुमार
यात धाल ।

हे चण्डाल ! थ्व जिगु राज्यस जि यःतले चवना
चवने । छत्त थपाय्सकं धन्दो छाय्माल ।

थये तःसकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राजकुमारं थः
बुबाया ख्वा स्वया, तँपिकया ह्याउँक मिखाकना तः-
सगु शब्दं लिसः बिल । हे चण्डाल पापात्मा छं गुलितक

राज्य चनेयाय् मनदति । मति ममिम्ह राजा, थौ-
कन्हेहे मृत्यु ज्वीह्मला खनो धका धाल ।

थथे धागु खँ न्यना बौम्ह वृषकर्ण राजा तच्चोकं हे
तैपिकया थुगु प्रकारं आज्ञा दयेकल । हे पापात्मा छ,
जि काय् हे मखु । शत्रु जन्म जूवह्म चण्डाल धका
बोविया हकल । थुकथं अबु व काय् या तसकंहे वंवैत
वंवैत लिसः बिया त्वात ।

पुनर्बार बौह्मसिनं धाल । हेकुपुत्र ! थुलि जित
अपमान ज्वीक धाल । छन्त थ्व राज्य तय्मखु । हाकनं
छुहेनं छन्त जि सम्पत्ति बीनंमखु छ जि काय् नं मखु ।
छला जिगु शत्रु खः धया वयात उगु^१ पितिना छोय्^२ राजे^३
त्यन । थुगु अवस्थां कि वखँ न्यना पुत्र गोकर्ण
राजकुमारं धाल-

हे पापात्मा ! बुबा छं जि याककाय्यात छ
काय्मखु धाल । शत्रुधका धाल । अय्सा जिनं छ बौहे
मखु अवश्यनं हे । जि शत्रुया बीजँ जन्म जुलधका थः
बौयात थथे धया निम्हसिया थिथोहे त्वाता चवन । हे
मैत्रीय ! थथेकाय् गोकर्ण राजकुमारं थुली बचन

ल्हागु न्यना, वृषकर्ण राजाया मनं सहयाये मफया थः
काय् यात प्रहारयात ।

राजकुमारं थथे थः अबू थःत प्रहारयागुसोया,
वाथाक बना, थःम्हनं अथे हे थः बीयात प्रहारयाना
बिल ।

थथे काय् नं थःत प्रहारयासांष्ट थुम्ह वृषकर्ण
राजां तुरन्तहे सिपाहीयात सता घाल- हे बुत ! हे
सिपाही ! थ्व चण्डाल राजकुमारयात थुगु पांचाल
देशंपिने पितिना छोयाब्यू । वयात थ्व देशे तेमते ।
कारण छाया घासा थ्व जि काय् मखु । छम्ह शत्रु खः ।
थ्वयात जिगु सम्पत्ति छुनं बीगुनं मखु । नकीं छथुहे
धका नं, छेया नामं धनि छग तकनं बिगु मखु । चा
छकु हे नं बिगु मखु । धया दूत जुया च्वं पि सिपाही
तय्सं जोकल ।

राजकुमारं थः अबुयात घाल- हे शत्रु अबु जिनं
छ सीसा मृत्यु जूसा अगतीलाका छोयाबी । छंगु
नामं लःछपुतिहे स्वयासनं दान याय् मखु । हे चण्डाल
अबु । जिगु भाग्य दसा छ थौकन्हे हे सीमा मृत्यु
ज्वोसा छन्त अग्नि संस्कारनं याय् मखु । पोण्ड

दाननं याय् मखु धका थथे तमं तमं लिस्वस्वं सराप
बिया, थःगु देशं पिहांवन ।

पुनर्वार हाकनं बीम्हं थकाय् पिहांवंगु खना
तचोतंहे हका सराप बिया छोट । हे चण्डालम्ह पुत्र !
मां अबुयात अपराधयाना, अफशोच यावम्ह चण्डाल !
छ याकनंहे नरक भोग यावनेमा । अर्थात् तःधंगु नरके
पतं ज्वोमा धका थाप बिल । हे मैत्रीय बोधिसत्त्व !

थुगु अवसरे व राजकुमार थःगु देश त्याग याना
ववं ववं, मां बीं घात अपराध यानावगु पापं, अन्धा
जुया, अनवने थनवने धयागु मांसया जंगले जंगले
लाना, यमपुरी जमराजया थाय् लावना नरक भूमि
धयागु थासे लावन । अन उगु थासेनं चाहिला ववं
पापीष्ट जुया च्वपि धाको हया च्वनिगु थासे लावन ।
अन पापीस्त तयेत छुयाना तल धाःसा अनेक प्रकारं
सास्तियाना, कष्ट नका तल । कारण छाय्धाःसा
मां बीपिन्त अपराध याना वया च्वपि, भजा अजापि
दूष्ट चण्डाल जुया च्वपि पापीष्टपिन्त, जन्म दूतपिसं
जमपाश धयागु खिपतं चिना हया उगु नरके भोग
याकेत हया च्वन । थथेहया अन वयात गजागु कष्ट

नका तल धाःसा ल्हानिपां सिमाय् चिना, सनेहे मज्जि
तया । आकाशनं कालचक्र धयागु चक्रवया व पापीया
छेने दिना काल चक्र हिला च्वनो । थथे व पापीय्या
छेने काल चक्र हिला च्वंगु बेगं हि तुलुलुलु वया
न्ह्यपु छुलुलुलुनं वया चोंगु व फुकहे व पापीयात
नतुंहे मका तल । थुगु प्रकारं दुःखसिया च्वना च्वंम्ह
पुरुष छंम्ह गोकर्ण राजकुमारं खना भाश्चर्य जुया व
पुरुष याके न्योन ।

हे महापुरुष ! छन्त आमथे सास्ति सुना याना
तगु धःका न्योन । नापं व कालचक्रया बसे लाना
चोंम्ह पुरुषं धाल- हे महापुरुष आछुयाय् जि न्हापा
पूर्वजन्मे मां - बौ पित्त अपराध याना वयागु पापं
थव कालचक्रया बसे च्वना च्वने मान् । जि थव
दुःख सिया च्वनागु आपालं हे दत । हे महापुरुष छनं
थव काल चक्रयागु चोत फय् मालितिनी । छाय्धाःसा
बिना मां बौयात अपराध मयापि थन थुगु नरक
भूमिस लावइमछु । हे महापुरुष, छन्त नं अवश्यमेव
जमराजया पाशं चिना थन छवया हःगु खेमा । थव
जि फया च्वनागु सास्ति खः, थव छन्तनं लाः वइतिनी
घका व पापिम्ह पुरुषं थथे धागु खं न्यना थःनं

मां-बौ यात अपराध यानागु, प्रहारयाना वयागु लुमंका
थः थःम्ह हे जाका, म्हः थरररं खाका, उख्ये थुख्ये
स्वया धाल -

हाः हाः जिगु कर्म, हे महापुरुष ! जि थन
चवना चवना ठोक ज्वी मखुत । आजि गनबिस्यू वने
धका मने लुइका बिस्यू वने त्योंबले, व गुगु चक्रं
सास्ती नया च्वंम्ह पुरुष धाल-

हे महापुरुष ! छपिं भामथे न्ह्याथाहें बिस्यू वसां
वन हे मबस्ये गायि मखु । थःपिन्त कर्मपाशं चिना
हये धुकुम्ह थपिंहे खः । अथेया निम्तीन वना वना
थासे न्ह्याथाहेवसां तबोनं छपिन्त लिफिका हया श्वहे
जमदुबारे हे तहे हइतिनी । हे महापुरुष छं पाप
फुकेगु थाय् गन दु । विना बाप मफुइकं श्व चक्रया
शास्ति मनसे पार ज्वी मखु धका व पापीं धासेलि पुन-
घारि उगु बखते गोकर्ण राजकुमार अत्यन्तहे ग्याना
श्वेश्वेककं बिस्यू वन । थथे बिस्यू ववं ववं छगु थासे
बुद्ध उपाशक छम्ह नापलात । हे मैत्रीय बोधिसत्व !
थुम्ह बुद्ध उपाशक नापलासेलि व गोकर्ण राजकुमारं
उम्ह बुद्धोपाशकयाके न्योन-

हे महापुरुष ! छल्पोल गन बिज्याये त्यना । छल्पोल याके जि छगु खँ बिन्तीयायेत्यना । छल्पोलं स्यूला धका न्यनास्वत । थुलि राजकुमार धागु खँ नेना बुद्धोपाशक गोकर्ण राजकुमार य खना सोया थुगु प्रकारं धाल-

महापुरुष छु धाय् त्यना । जि स्यूगुजसा, सगुजसा थयेहेनतुं कनाबी ।

पुनर्बार बुद्धोपाशकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राज कुमारं खाखातुगु सलं बिन्तीयात । हे महापुरुष ! मेताकारण मखु, छल्पोल याके बिन्ती याये त्यनागु छाया धाःसा मां बाँयात अपराध यानागु पाप फुकेत छुं जत्न दुला ? थव पाप फुकेत छु उपाययाय्मा गन तपस्यायाय्गु । गनवंसा थुगु पाप फुनाबनी । थव खँ सकता हे छल्पोलं जित करुणा कृपातया आज्ञा देका बिज्याहुँ ।

थये गोकर्ण राजकुमारं बिन्ती यागु खँ न्यना थुम्ह बुद्धोपाशकं धाल हे पुरुष, थुके जत्न, उपाय मदुगु मखु । तर छंयाय् फसा जि कनाबी । छं एकुचित्त

यानान्यो, गथेधाःसा-

परापूर्वकाले न्हापा जुया बिज्यावि तथागतपिसँ
अधिष्ठानयाना बिज्यागु थाय् छगु दु । व थासे फुकां
फुके मफुगु, पाप, दशांकुशल पाप, पंचमहापाप मातृघात
पितृघातयांगु पाप दक्ख फुङ्गु थाय् दु । व थाय् खः
हिमाल पर्वतया समिपे । नेपाल मण्डलया पूण्यभूमि बाग-
मती व अमोघफल दायनि व संगम जुया च्वंगु थाय् खः
पूण्यतीर्थ (गोकर्ण) हे महापुरुष ! गुगु तिर्येस श्री करू
णामय स्मरण याना षडक्षरी धँगु मन्त्र जपयाना तपस्या
यात धाःसा दक्ख पाप नाश जुया फुनावनी धका श्री
मुनिश्वर भगवानपिसँ आज्ञादेका बिज्यागु दु । हे महा
पुरुष ! का छँ याये फसा जि धयाथे उगु पूण्यतीर्थे हँ ।

थुली बुद्धोपाशकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राजकुमारं
तथास्तु धका बिन्तियात ।

हे गुरु जित रक्षायाना बिज्याहुँ । छल्पोलया बचन
शिरे धारणायाय् । अबश्यमेव जि नेपाल मण्डले च्वंगु
उगु पूण्यतीर्थे बने धका अनं प्रस्थान जुया वल । थथे
वचंबवं लँय नापलावकसिके न्यना बल्लबल्ल पूण्यतीर्थ
थ्यंका, श्री स्वयम्भूयात दर्शनयाना गोकर्णराज कुमार

उगु तिर्थे चवना श्री त्रिरत्नयात नामकया! म्ह बाम्ह लखे
 दुना तपस्यायात, गुगु प्रकारं तपस्यायात धाःसा न्हिने
 न्हिने मस्वाना दना षडक्षरी जपयाना, पलेस्वाँ छाया ।
 हानं चान्हे चान्हेनं लखेहा दुना, जगत संसारयात
 उध्दार जुय्मा धःका कल्पनायाना चवन । थथे तपस्या
 याना चवच्च झिनोदँ दया वन । थुवले पांचाल देशया
 राजा बृषकर्ण निधन जुया वन । थुगु इःले राजाया थः
 पुत्रमदया मेपिसं अग्नोदाह संस्कारयानाछोत । पुनर्बार,
 थःकाय्नां अग्नि संस्कार पिण्डदान, जलदान आदि मया
 गुलि राजा अगती जुया न्हिन्हो नरके चवना खया दुःख
 सिया चवन । थथे खयाहाला च्वंगु शब्द सुखाबतो भुवने
 बिज्याना च्वंहा श्री करुणामयनं ताया, करुणाया छानो
 जुयाच्वंहा श्री करुणामयनं थःगुअंस जुयाच्वंहा गगण
 गञ्ज धयाहा बोधिसत्वयात सताआज्ञादेका बिज्यात ।

हे गगणगञ्ज बोधिसत्व ! छल्पोल नेपाल मण्डलले
 क्वहाँ बिज्याना पूण्यतोर्थे तपस्या याना च्वंहा गोकर्ण
 धयाहा राजकुमारया थाय् वना उम्ह राजकुमारयात
 सता छं अबु बृषकर्ण राजा स्वर्गारोहेण जुल । छं अबु
 यात अग्नि संस्कार, जलदान पिण्डदान मयागुलि छं अबु

बृषकर्ण राजा अगतोसलाना दुःखसिया ध्वन, छ आम्कन
 च्वना च्वने माजल । छं याना च्वनागु तपस्या बिसर्जन
 याना छंगु छे बना, छं अबुयानांम जलदान, पिण्डदान
 आदियाना सबेकं अथवा थुलि कृया याना सबीकं, सोना
 वम्ह छँ अबु पितृलोक उद्धार जुये फइमखु हे गोकर्ण
 राजकुमार धका, थुलि गगनगञ्ज बोधिसत्व बोधयाना
 थःगु देशे छोया बू धका, थथे बोधिसत्वयात श्री
 करुणामयनं आज्ञादेका बिज्यात ।

थुलि श्री करुणामयया आज्ञा नेना गगनगञ्ज
 बोधिसत्व आकाश मार्गं कहाँ बिज्याना पुण्यतिर्थे
 थेंक बिज्यात । पुनर्वार गगनगञ्ज बोधिसत्व
 पलेस्वाँ ज्वना थःगु रूप सूर्यथे तेज पिकया
 तपस्यायाना च्वम्ह गोकर्ण राजकुमार या थोय् खय्का
 छोत । अजागु अवसरे राजकुमार हाय् हाय् गुजोगु शीत
 लगु तेज जित खवल धका दना उखे थुखे स्ववले श्री
 गगनगञ्ज बोधिसत्व यात खन । थथे खनेवं राजकुमार
 ब्वाय् ब्वाय्वना बोधिसत्वया चरणकमले भोपुया ल्हा
 हा झोपतिन ज्वरेयाना बिन्तियाना च्वन ।

हे बाथ ! हे गुरु ! जिगु अपराध क्षमायाय् माल

जिगु उपरे करुणातया छल्पालजित रक्षायाना बिज्याहुँ
थथे गोकर्ण राजकुमारं बिन्तियागु स्वया गगनगञ्ज
बोधिसत्त्व आज्ञादेका बिज्यात ।

हे राजकुमार ! छं अबुयार्तिनि पितृ उद्धार याहुँ । छं
अबु अर्गात लाना च्वंगुदु । छं बौयानामं याकनं हे
पुण्यतार्थे पिण्डदान, जलदान मयाकं उद्धार जुइ मखु
उकीं पिण्डदान, जलदान याना उद्धार याय्माणु सो
उक्तिनि छं बौया उद्धार जुया उकिया पुण्य छंगु
पाप फुनावनी ।

थथे बोधिसत्त्व आज्ञादेका बिज्यागु नेना गोकर्ण
राजकुमार पुण्यतीर्थे च्वना बौया नामं पीतृलोक
आह्वान याना, यथाविधि पीण्डदान यात ।

उगु अवसरे अगती जुया च्वंम्ह बुधकर्णराज
यः पुत्र आह्वाहन याना हगु खना, हाय्हाय् पुत्र धका
हाल! थ्यंकवल ।

अजागुबखते गोकर्ण राजकुमारं, जि पिता सुखा-
वतो भुवने बास लाय्मा धका प्रतिज्ञा याना चैत्य
दय्का, नैवद्य, धर्मगोप्रासतया, दोषसंघतया कूशं स्वपु-
स्ताया प्रपितामह, पीतामह, स्वपीताया नामं भूति

ज्याना बिधिये पूजायाना पीण्ड दानयात ।

पुनर्वार अजागु बखते बौम्ह पोतूलोकं थाहाँ वया
थः पुत्र गोकर्ण राजकुमारं पीण्डयागु दान कया
आशिवाद बिल । जि पूत्रया मनोकामना पूर्ण ज्वीमा
जय ज्वीमा धका थथे अगति जुया च्वंम्ह
वृष्कर्ण राजां आशिवाद बिया, थःनं उगु गति तरे
जुया सत्गती लावन । थथे काय्यागु धर्म बौ सुखा
वती भुवने बास लावन । हे मैत्रीय बोधिसत्व थथे
पीण्ड दान याये धुसैलो गोकर्ण राजकुमार गगनगञ्ज
बोधिसत्वयात, स्तोत्र ब्वना पञ्चोपचार पूजायाना
ल्हाहानिषां बिन्तीयाना थथे प्रार्थनायात ।

हे नाथ । हे गुरु ! छल्पोलया दयां थथिजागु
पापफुके धुन । छल्पोल थननतुं बिज्याहुं । जि सदां
सर्वकालं हे छल्पोल-यात भक्ति याना च्वने धका
बिन्ती यात ।

थथे बिन्तीयागु स्वया गगन गञ्ज बोधि सत्वं
आज्ञा देकल कि । हे राजकुमार छँ धागु खँ ठीकजू जि
थन सदानं चोने मज्जुः छाँधाःसा छम्हेसिगु निमिते
जक थन चोनेमज्जु, जगत संसार सत्त्व प्राणि फुक्क

सितनं हे उद्धारयाय मागुया कारने सकभन हे जि
चाहिला जुयोमा । हेवत्स अथेनं जिगु अंगया लक्षण
तेज थन लीनयानाथके घया थःगु शरिरं तेजपिकया
छग ल्वहंते लिस्येयाना बिज्याना गगनगञ्ज बोधिसत्व
आकाशमार्गं अन्तरध्यान जुया बिज्यात । हे मैत्रीय गुम्ह
मनुष्यापिस थुगु तीर्थे स्नानयाई अथवा मोल्हुई तपस्या
याना गोकर्णेश्वर बैतरागयात, पंचोपचारसहीत पूजायाई
हाकनं हामो कूश सहितयाना पितृ पितामहपिनीगु नामं
जलदान, पिण्डदान यानाबा छम्ह मनुष्यया थः मां बौ
दिवंगत जुयावंपि पितृलोक उद्धारजुया सुखावती भुवने
बास लाई धका न्हापा न्हापा सिनावंपि गति मलाना
चवंसां उगु पूण्यं इमित पितृलोकं उद्धारजुया सुखावती
भुवने वने दई धका तथागतपिस आज्ञा दयेका बिज्यात
धका श्री शाक्यसिंह भगवान जेट वर्ण महाबिहारे
बिज्याना मैत्रीय बोधिसत्त्वयात आज्ञा दयेका बिज्यात
थ्वथेतुं गोकर्ण राजकुमारं पलेस्वां छाया तपस्यायाना
उद्धार जुयावनधका ऋकुछन्द तथागतं धर्माकर राजा
यात आज्ञा देका बिज्यात । इति श्री स्वयम्भू पुराण
गोकर्णेश्वर बैतराग उत्पत्ति महात्म्य कथायां
द्वितीयोऽध्याय समाप्तम् ।

३. कीलेश्वर

ॐ नमोऽग्रे आर्या वलोकीलेश्वरयः । ॐ नमो रत्नत्रयाय
श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रेय बोधिसत्व आदि सकल
सभा लोकया न्होने कीलेश्वर वैतरागया महात्म्य कथा
आज्ञा देका बिज्यात ।

हे मैत्रेय बोधिसत्व । छिन्धिसं मन समाधान याना
न्यो- परापूर्वकाले नेपाल मण्डलेस कालि दहन जुया
चवना च्वंगु बखते व उगु दहनेसं अनेक नागराजापिसं
बासयाना चवन । थुगु अवसरे ब कालि दहनया दध्वीसं
रत्नया दहं जुया च्वंगु पलेस्वान् उत्पत्ति जुया उगु पले
स्वांया दध्वीसं श्री ज्योतिरूप स्वयम्भू बिज्याना चवन ।
थथे वस्पोल बिज्याना च्वंगु ताःकालं दसेलि उत्तर दिशां
महाचीनं जुसां पंच शीरष धयागु पर्वते बिज्याकम्ह श्री
सत्गुरु मञ्जुश्रीन श्री स्वयम्भू ज्योतिरूप दर्शनयाय धका
थः जहानपि केशिनी, उपकेशिनी प्रमुखं सम्पूर्ण
बोधिसत्त्वपिसं सहितयाना उगु कालिदहनस थ्यंक

बिज्यात । न्हापां व दहंयात स्वया नमस्कारयात ।
 थुगु दहंया लंख छोनाब्यूसातिनी श्रीस्वयम्भू ज्योतिरूप
 दर्शन याय्दे धैगु विचारयात । पुनः श्रोः मञ्जुश्री गुरु
 दक्षिण दिशास थ्यंक बिज्याना चन्द्रहास धयागु खङ्ग
 दक्षिण दिशाय च्वंगु पर्वत छःगलं त्वाल्हाना उगु लंख
 छोना पिछोया बिल । अजागु बखते कालि दहने
 बास याना च्वंवि नागराजागणपिसँ उगु दहंचाला लख
 पिहाँवगु खना, वस्नया दक्क नागराजागणपि उगु लंख
 धारालिसँ हेपिहाँवन । थुगु बखते मञ्जुश्री गुरु अथे
 पिहाँवनेत्यपि नागराजापि स्वया आज्ञा देका बिज्यात

हे नागराजागणपि छल्पोलपि पिहाँ बिज्याय मते
 छल्पोल गणपिन्त बास यायत थाय् दयका बी हथाय्
 चाया बिज्यायमते धागुनेना नागराजागणपिस मञ्जुश्री
 यात तँपिकया धाल ।

हे मञ्जुश्री ! जिपि सुखपूर्वकं वास याना च्वनागु
 थाय् स्वबास मदय्का बी धुंकल । जिपि थन
 च्वना च्वना छु प्रयोजन दनि धका फुक्क नागराजा-
 गणपि पिहाँवना च्वन । पिहाँ मवंसे च्वना च्वंम्ह
 कुलिक धयाम्ह नागराजां पिहाँ वना च्वपि, पिहाँ वने
 त्यपि नागगणपिन्त सता धया च्वन ।

हे नागराजगणपि छिमिसं झोगु स्वयाम नन्त
 धका छुन्हे धन्दा कायमते । छायाधाःसा मञ्जुश्री
 थःगु स्थानेतुं लिहाँ वनि । उगु बखते झोसँ हानं
 थननतुं बास देयके धया बोधयाना आपाल नागराज !
 गणपित तयातल । ताकालं दयावसेलि कुलिक
 नागराजां फुक्क नागगणपि मुंका पूर्ब दिशानिसँ
 लः थपना हलः । चारुगिरी पर्वते थ्यंका न्हापार्थेहेतुं
 कालि दह्याय धकानतुं बल । हे मंत्रोय बोधिसत्व
 थुगु अवसरे चान्हन्हिन्ह जल वृष्टो जूगुलि मनुष्य
 गणपि ग्याना चवन । हान गुलिगुलि मनुष्य हाला
 चवन । आछुयाय ! हे देब, हे परमेश्वर धका नां
 काकां दैवज्ञ धयाम्ह ज्योतिष थाय् वना प्रश्न
 याना स्वत । ज्योतिषं प्रश्न न्यना जवाफ बिल-

का का थ्व नेपादे हाकनंहुइन छाया धाःसा हाकनं
 कालि दह्यायत नागराजागणपि धया चवन अथवा
 सना चवन धका लिसः बिल । थथे ज्योतिषया खँ
 न्यना दक्क मनुष्यगणपि त्राहि त्राहि जुइक ग्याका
 भुग्लुनं चवना सल्हा साहुति यात ।

हे दाजुकिजापि ! शोगु नेपा देशे हाकनं कालि

दँहयाय्त नागराजागणपिसं जलबृष्टी यानाहल हानं
 झोगु नेपादे स्येकेत स्वया चवन । उकिं झोसँ फुम्हसँ
 फुथे धर्म कर्म याय माल धका । थथे सल्हा साहुति
 याना थःथःगु छे वन । अनं थःथःपिसँ श्रीकरुणामय
 संस्मरणयाना फक्व जप तप शान्ति स्वस्ति यात ।
 करुणामय सुदृष्टीस्वया उद्धारयाना बिज्याय मालधका
 त्रिरत्नया नांकया धर्म कर्म याना चवन । हे मैत्रीय
 बोधिसत्व, थुपि खवया हाला जुस्येलि छन्हुया दिने
 सुखावती भुवने बिज्याना चवंम्ह श्री करुणामयं सिका
 थःगु मनेहे करुणाचाया थःगु अंश जुया बिज्याकम्ह
 समन्त भद्र धयाम्ह बोधिसत्वयात सता आज्ञा देका
 बिज्यात ।

हे समन्त भद्र बोधिसत्व थव नेपाले मञ्जु श्रीन
 कालि दहँया लंख छोना सकल देव दैत्य, मनुष्ययात
 बास, देकातगु फुक ध्वंस याइन । उकिं गुम्ह कुलिक
 नागं न्हापार्थेहे नागवास दयके धका दक्व नागत मुका
 चवन । उकिं छःपि अन बिज्याना नागगणपिन्त शान्त
 याना वा धका श्री करुणामयनं आज्ञा दयका बिज्यात
 पुनर्बार समन्त भद्र बोधिसत्वं श्री करुणामयया आज्ञा
 नेना नथास्तु धका ध्वंजा छपू जवना थःगु शरीरं

तेज पिकया सुखावती भुवनं प्रस्थात जुया नेपाल
मण्डले कवहाँ बिज्यात । हे मैत्रीय ! उगु बखते
कुलिक नाग खना समस्त भद्र बोधिसत्त्वं च कुलिक
नागया म्हलिसे बिज्याना वयागु न्हयोने थ्यंक च्वना
थःम्हं जोना वयागु ध्वंजा छपू स्वाना कीः ताना
बिज्यात । थये ध्वंजा तागु कीः गनलात धाःसा कुलिक
नागया गपते लागु जुया च्वन । गथे कीः तानास्वात
धाःसा, निपातुति, निख्येलाका कीःताथें सनेहे मजीक
व नागयात झण्डा गारेयाना स्वाना बिज्यात । अजागु
बखते कुलिक नागं लिफः स्वया समस्तभद्र बोधि
सत्त्वयात स्त्रोत्र यात ।

हे नाथ ! जिगु अपराध क्षमायाना बिज्याहुं ।
जिं मेतां यानागु मखु । जिमित बास मदगुलि बास
दयकेत यानागु खः । हे प्रभु ! थौं छल्पोलं जित
उद्धार यायेया कारणे थन बिज्यात । छल्पोलं जिगु
म्हे च्वना बिज्यागु उफो स्वाँथ्ये थाउसे च्वन । हानं
जिगु म्हे छल्पोलया पालि थिःगु मखमलं थिया च्वंगु
थें नाइसेच्वं । फुक्क देव दैत्य मनुष्यपिसं, नमस्कारपाका
बिज्याना च्वंम्ह छल्पोलयात जिनं नमस्कार । हे
नाथ गथे मञ्जुश्री कुमार या गुण परिपूर्ण जुया

बिज्याम्ह हानं छल्पोलया नां जक संस्मरण यासांहे
 षड्गति जन्मज्वी म्वाक तरेज्वी हे भगवान छल्पोल
 बैलोचनया पुत्रजुया बिज्याकह्य थथींह्य छल्पोल हे भग
 वान थौं छपि थुगुचारुगिरि धयागुपबंते बिज्यात हे प्रभू
 छल्पोलजुसां थव संसार गुह्य गुम्हेसिनं दुःख बिया चवन
 उम्ह उम्हेसितं शान्तयाना दुःख विमफेका बिज्याकह्य
 छल्पोल पुनवार हाकनं छल्पाल अज्ञान जुया चवपिन्त
 ज्ञानया रश्मि प्रकाश याय्गुली गथे श्री सूर्यया तेज
 प्रकाश याय्त्त उम्हमयो थुम्हमयो धयागु मदेयक प्रकाश
 याना बिज्यायिगु खः वथेनत् छपिनं सकलसत्त्व प्राणि
 पिन्त रक्षायाना बिज्याना चवह्य थथींम्ह छल्पोल यात
 जिगुसिरं बारंवार नमस्कार धका कुलिक नागराजां थुगु
 प्रकारं स्तोत्रयात हे सैत्रोय ! गुह्य मनुष्यन कुलिक नाग
 राजायागु स्तोत्र, कीलेश्वर देवयागु ह्योनेचवना स्तोत्र
 याई अजाह्य मनुष्ययात जूसां सुखावतो भुवने वासया
 वनेदबा अमिताभयागु धर्म उपदेश नेमासुख ऐश्वर्यगु
 थासे जन्मकावनी दर्ईधका श्री कुलोक नागराजां थुगु
 प्रकारं स्तोत्रयाना सुंमक चवना चवन ।

थनंली थुम्ह समन्तभद्र बोधिसत्त्व जूसां आज्ञा
 दयका बिज्यातकी हे कुलिक नाग छं श्री मञ्जुश्रीनं

देका थकूगू थुगू कीर्तिस्येकेंमज्यू देव दंत मनुष्य
 बासयाय्गु स्थान जुयाचवन पुनर्वार हाकनं श्रो
 स्वयम्भू, गुह्येश्वरो विज्याना च्वंगु स्थान नं खः ।
 उकिं थजगु स्थान छं गथे स्यंकेगु । हे कुलिक नाग
 छं थथिगु कीर्ति स्यंकां छु गति ज्वी । छन्त झन
 कल्प कल्प तकं नरक बासलाई धका आज्ञा देका
 नाग राजायात चित्त बुझेयात । हे कुलिकनाग छन्त
 बास मदुसा, जि बास बी । गन केशावती व विस-
 लावती संगम जुया च्वंगु मनोहरतिर्थे छं बास याता
 च्वं धका आज्ञा दय्का विज्यात । थुलि खँ समन्त
 भद्र बोधिसत्वया आज्ञा नेना कुलिक नागं तथास्तु धका
 वस्पोलया चरणकमले भोपुया नमस्कार याता
 विन्तीयात ।

जिनं हानं थुगु स्थाने बास याता मनुष्य
 गणपित्तनं मनोरथपूर्ण ज्वीमा धका आशिबादनं
 विद्या च्वने धका नं धया समन्तभद्र बोधिसत्व याके
 विदा कया मनोहर तीर्थे कुलिक नाग बास यावन
 उकिं । थौंया अद्यापितकं मनोहर तीर्थ धका नां
 प्रख्यात जुया च्वन । हे मैत्रीय ! उगु वखते
 समन्तभद्र बोधिसत्वया तेज लिन ज्वी धका

तयातगु कोलेश्वर वैतराग नामं प्रख्यात जुया चवना
 चवंगु जुल । थुलि चिन्ह तया थकुगु थासे गुम्ह
 मनुष्यनं जिगु चिन्ह दुगु तेज जिहे खः धका सोका
 थःगु मने भक्तो तया पूजायाय् माल धका आज्ञा
 दय्का बोधिसत्त्व अन्तर्धान जुया बिज्यात धका श्री
 क्रकुछन्द तथागतं धर्माकर राजायात आज्ञा दय्का
 बिज्यात । थ्वहे बाखँ मैत्रोय बोधिसत्त्वं सियोका
 थुगु वैतरागयात सकसिननं नमस्कारया धका श्री शावय
 मुनो भगवानं जेटवर्णमहाबिहारे बिज्याना अन सभा
 मण्डले चवना चवपिं सकसिगु ख्वास्वया आज्ञा दयका
 बिज्याना चवन ।

इति श्रीस्वयम्भू पुराणे कीलेश्वर वैतराग महात्म्य
 कथा तृतीयाध्याय समाप्तम् ।

४. कुम्भेश्वर

ॐ नमो रत्नत्रयायः । ॐ नमो कुम्भेश्वराय
थनंलि श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्रीय बोधसत्वयात
न्हयोने तथा मेमेपिनं आपालं भिक्षुगणपिनिगुनं
ह्वा स्वया थुगु प्रकारं आज्ञा दय्का विज्यात ।

हे मैत्रीय ! कुम्भेश्वर बैतरागया उत्पतिया खं
कने त्यना । छिमिसँ एकचित्त याना न्यो
परापूर्वकाले मञ्जुपुर धयागु नगर छगु दु । व
नगरे बज्रपाद धयाम्ह बज्राचार्य छम्ह दु ।
व गथीम्ह धाःसा सम्पूर्ण विद्या पारंगत जुया
महाभिज्ञ षटशास्त्र विद्या पारागत धयागु छु धाःसा—
जम्भनी, स्तम्भनी, मोहनी, आकर्षनी, बसी करन,
उचातन थ्व खुता छः । न्हापां जम्भनी धयागु — जामे
मचाय्केगु व । स्तम्भनीय धयागु — सनेमफेकेगु २,
मोहनी धयागु — मोहनं तोपुयकेगु ३ —, आकर्षन
धयागु—सताः काय्गु ४, बसिकर धयागु—बसे तयेगु
५, उच्चतन धयागु अनेक प्रकारया सास्ति यायेगु ६,
थ्व खुताप्रकारया शास्त्र पूर्णयाना तम्ह जुयानिति लोक
जन पित्त थम्ह धयार्थे तथा चवना चवन । दाजु किजा

तता केहेपि सँ मधा । सकलयातहे सम्मानरूपं तयातल ।
हे मैत्रीय ! थुगु प्रकारं कालान्तर बितेजुया वसेलि थुम्ह
आचार्य छन्हुया दिने थःगुमन त्रास जुया अकस्मात भयं
ज्ञानावल । गथेधाःसा सुंगुम्ह वया दा वयोथे, चिनायंकीं
थे, स्याना यंकीथ्ये मनयात जाका भ्रम ज्वीका, चित्त
स्थीर मज्जीका थःगु नगरे चोने मफया छन्हुया
रात्री सुनानं मखंक पिहाँवन । हे मैत्रीय ! भयोगु
बखते थःगु म्हे बस्त्र छु हे मदेक, दिगंबर नाङ्गा म्हे
बिभुतीं बुला धुँया छँगुलि न्येया, जटाधारी जुया
मृतमय धयागु चायागु कलश छगः जोना जषमाला
धारण पाना इन्मत वैथे जुया रात्री पिहाँवल । हे
मैत्रीय । पुनर्बार मेमेगु देशे, नगरे, गामे चाहिला
थःगु चित्त भ्रमण ज्वीका चाहिला जुया चवन ।
थथेजुजुं छन्हुया दिने नेपाल क्षेत्र थ्यकवल । ववं
ववं बागमतीस थ्यन, पलख बिभ्राम याये धुस्यैलि
हाहा अधिकार थ्य जिगु कर्म । आजि छुयाय ! गनवने
राजा मखंगु देश थाय् गन दु । राजां जित माहेवई
जित कर्म पाशं चिना ह्य् धुंकल । जि गनं बिस्मू
वने धका मनं खँ लहाका चवन । उगु बखते जिगुपाप
फुके माल धका बागमती मोल्हुया दक्षिणपाखे ललित
बने थःम्ह जोना वयागु कुशलाया उके छोने धुँया

क्षेगुनंलाया थह्मं जोनावयागु चायागु कलशछ्छग स्थापना
 याना पञ्चोप्रचार पूजा याना एकाचित्त श्रीं बज्रपाणी
 लाकेश्वर आराधना याना जमनालाहोका तपस्या याना
 च्वन । थथे तपस्या यायाँ यायाँ सबाकोटी पूर्णज्वोक
 बज्रपाणी बोधिसत्वयात आराधनायाना च्वन ।

हे मैत्रिय ! थुगु अवसरे सुखाबती भुवने विज्याना
 च्वंम्ह श्री आर्यावलोकितेश्वरं दक्क प्राणीपीन्त उद्धार
 यायेत लोकदर्शन धयागु समाधिदना सकल प्राणीयाके
 करुणादृष्टि स्वया विज्यात । उगु ईःले बज्रपाद आचार्यं
 शाधना याना बागमति सिथे च्वना च्वंगु स्वया श्री
 करुणामयनं हतासं थःगु परिवार जुया विज्याह्म, श्री
 बज्रपाणी बोधिसत्वयात सता आज्ञा दय्का विज्यात ।

हे परिवृत्त ! हे बज्रपाणी बोधिसत्व ! मञ्जुपुर
 धयागु देशे च्वम्ह बज्रपाद आचार्यं बागमती तीर्थे
 दक्षिण दिसाय् च्वना थःपिन्त आराधना याना कोटि
 प्रमाणं जपयाना च्वन । हे बज्रपाणी व आचार्यं छु
 कल्पना याना शाधनयाना चोन ज्वी । विणा कारणं
 मदेकं थथे साधना याईमखु उकिं थःपि विज्याना याकन
 थ्वेत उद्धारयाना विज्याहुँ धका थथे आज्ञा देका

बिज्यात । श्री करुणामयनं थथे आज्ञा दय्कुगु न्यना
 बज्रपाणी बोधिसत्त्वं तथास्तु धका सुखावती भुवनं ववहाँ
 बिज्यात । हे मैत्रीय ! गथे ववहाँ बिज्यात धाःसा सूव-
 र्णमय पञ्चबुद्ध मूर्ति धारणा याना रत्नमाणिक जवान
 यानातगु जटामकुट पुया, जटा धारणयाना घण्टबज्र,
 डमरु त्रिशूल जोना धुँया छेंगुलि हिना किशीया छेंगु
 लिनेया म्हछम्हं बिभूतिबुया रत्न माणिकया मालं
 कोछाया महाजाज्वल्यमानं स्वर्गमर्त्य पाताल थ्यंक तेज
 पिकया तत्कालं व आचार्य साधनयाना च्वंगु बागमतीस
 थ्येक । बिज्यात । हे मैत्रीय ! थथे थ्यंक बिज्याना उगूस्था
 पना यानातगु कलशे द्दुहाँवना छैनमात्रं हान पिहाँनतुं
 बिज्याना आचार्यया जवेसंतुं बिज्यात । हे मैत्रीय थव
 सोया आचार्यया मने त्रासचाया ग्याना स्वयाध्वन, थ-
 जागु ईःले बज्रपाणी बोधिसत्त्व आचार्यया न्ह्योनेवना
 थथे आज्ञा दय्का बिज्यात ।

हे आचार्य छ ग्याय्मते । जित श्रीकरुणामयनं धया
 बिज्यागुथ्ये छन्त उद्धार याम्धका जि थन धयागु खः ।
 हे बज्रपाद ! छन्त लिपा उघीगु भबिष्य खँकने । एक-
 चित्त याना न्यो-

छं स्थापनायानागु कलशं जल उत्पत्ति जुल ।

हे आचार्य उकिं श्वथायेया नां कुम्भतीर्थ धका नां
 प्रख्यात ज्वी । जिजुसां वज्रघण्ट ज्वनी आम स्थापना
 या नातगुकुम्भे द्रुहं वना थहाँ बयागु । हाकनं श्व जि
 ज्वना तयागु अधिस्थानयानां तयागु वज्रघण्ट काला
 न्तरे कुम्भेश्वर वैतराग धका नां प्रसिद्ध ज्वी । श्व वैत-
 राग मेपि मखु जि हे छः धका सिकी छं कोटी प्रमाण
 जप याना तगुलि लिपा श्वया नां कोन्तो धकानं नां
 प्रख्यात ज्वी । हांकनं लिपा थुगु कुम्भतीर्थे मुसकधयाम्ह
 छुं छम्हेसेनं थुगु यासे मोल्हुवईतिनो । व पंचोप्रचार पुजा-
 या सार्दा दयका जिगु मूर्ति कुम्भेश्वर बैत रागयात
 पूजा याना जपतपया वइतिनो । थथे यावगु पूष्ययाना
 व छूं सूवर्णमय मूर्ति जुया हिरण्य धका नां प्रख्यात ज्वी-
 तिनो । हे आचार्य थुम्ह हिरण्यक चिरञ्जीवो जुया
 गनबास याई, अन महा उत्तमगु बिहार दइ । उगु बिहारे
 श्री शाक्यमुनी प्रबिती अनेक देव देवतागणपिसं बास
 यावई । लोपा श्वथायानां हिरण्यवर्ण महाबिहार धका
 नां प्रख्यात ज्वीतिनो ।

पुनर्वार थुगु यासे कालान्तरे मनुष्यपिसं थुगु कुम्भ
 तीर्थया जवेखवे अनेक चैत्य आदि कीर्तीदेका स्थापना
 याईतिनो । नापं बुद्ध श्री करुणामय मूर्ति व जिगु मूर्ति

नं स्नापना याइतिनी । हे आचार्य ! थुगु तिर्यस गुम्ह
मनुष्यपिसं स्नानयाना जिगु थव मूर्ति थव बैतराग पंचो-
पचारयात सहितर्याना पूजायाई उम्ह मनुष्ययात असंख्य
पूण लाई गुगु मनं ईच्छायात उगुहे फल प्रात्त ज्वो हे
आचर्यआ जि वनेत्यल, छत्त भविष्यया खँ कने धुन
धकाथुलि आज्ञा दय्का बिज्यात ।

थवबज्रपाद आचार्यजूसां श्री बज्रपाणीयागु थुलि खँ
न्यना श्री बज्रपाती बोधिसत्वयात पंचोप्रचार पूजायाना
जयतपयाना ह्लाबिन्तोयाना स्तोत्रयात । हे परमेश्वर
बज्रपाणी बोधिसत्व ! छल्पोलया चरणकमले कोटीर
नमस्कार हे जगतया नाथ ! छल्पोल जूसां सुवर्णयागु
पंचबुद्ध चिन्हदुगु मुकुटपुया अक्षयोभ्य तथागतयात
नमस्कार याना थःगु शारे धारना याना बिज्याना
चवंम्ह अति शोभायमान जुया बिज्याना चवंम्ह हानं
त्रैलोक्ये जाज्वल्यमान जुया बिज्याना चवंम्ह, थथि-
जाम्ह छल्पोलयात कोटीं २ नमस्कार । हानं बज्र-
अधिस्थानयाना घण्टबादन थाना, थुगु घण्टया शब्दं
सम्पूर्ण भूतप्रेत, पिशाच, राक्षस आदियाभय नाश
याना बिज्याना चवंम्ह छल्पोलयात नमस्कार । हे नाथ
पुनर्वाद हाकनं सहश्रया चोलामू सुवर्ण हेरा मार्णिकं

संयुक्तयाना बिज्याम्हयात कोटी कोटी नमस्कार ।
 हाकनं छल्पोल त्रिशूल डमरु जोना बिज्याम्ह डमरु-
 यागु शब्दं सकल मारगणपित्त जितेयाना बिज्याकम्ह
 छल्पोलयात नमस्कार । हे परमेश्वर छल्पोल हानं
 बज्रविडारनादेवी शक्ति सहित सकल जोगिनीगण
 हितयाना दिगम्बरजुया म्हिता बिज्याकम्ह बज्रबाणी
 छल्पोलयात नमस्कार ! छल्पोल हानं बज्रविडा-
 रनीदेवी शक्ति सहित सकल जोगिनीगण सहितयाना
 दिगम्बर जुया म्हिता बिज्याकम्ह बज्रमाला रत्न
 माला कोशया बिज्याकम्ह छल्पोलयात नमस्कार !
 व्याघ्रचर्म बय्हिना भष्म (अंग) म्हे बुया बिज्याकम्ह
 छल्पोलयात नमस्कार ! हानं अनेक रत्न मणो
 माणिकया तिसांतिया अतिहे जाज्वल्यमान जुया
 बिज्याकम्ह छल्पोल करुणाया खानोजुया बिज्या-
 कम्ह छल्पोलयात नमस्कार ! धका थुगु प्रकारं स्तोत्र
 प्रार्थनायाना बिन्तीयाना चवन । हे मैत्रीय ! थुलि
 बज्रपाद आचार्य स्तोत्र यागु खना श्री बज्रपाणी
 बोधिसत्वं आज्ञादय्का विज्यात ।

हे बज्रपाद हे आचार्य ! छन्त जि भविष्यया
 खँ कन्हे धुनं । छंगु स्तोत्र न्येना कृतार्थ ज्वो धुन ।
 छं बवनागु स्तोत्र गुम्ह मनुष्यनं जिगु मूर्ति कुम्भेश्वर

बैतरागया न्हयोने चवना प्रार्थना याई उम्ह मनुष्यया
 निश्चयनं योग्नी पुरेजुया योग स्पूम्ह योगेश्वर ज्वो
 छं एकचित्तं कुम्भेश्वर तीर्थे स्नानयाना जमतप ध्यान
 यानागु पूष्यं मोक्षफल प्राप्त ज्वो धका श्री बज्रपाणी
 बोधिसत्त्वं भविष्यया खँ आज्ञा दय्का बिज्यात ।
 अनं वज्रपाणी बोधिसत्त्व षःगु शरीरया फक तेज
 पिकया बैतरागयाके लिन याना अन्तर ध्यान जुया
 बिज्य हे मैत्रीय !

थुम्ह बज्रपाद आचार्य कुम्भेश्वर तीर्थे स्नानयाना
 कुम्भेश्वर बैतराग यात पंचोपचार पुजायाना अनेक जप
 तप ध्यान याना थुगु बैतरागया सेवा याना चवन । थये
 चवचवं कालान्तर वितेजुया बसेलि उम्ह बज्रपाद आचार्य
 मृत्यु जुया वन । लिपा योगेश्वर जुया जन्म जुल । हे
 मैत्रीय बोधिसत्त्व ! एव बज्रपाणी बोधिसत्त्वया अंश जुया
 बिज्याम्ह कुम्भेश्वर बैतरागया सेवा याय् माल धका श्री
 शाक्यमुनी भगवानं आज्ञा दय्का बिज्यात । थुलि श्री
 शाक्यमुनी भगवानं आज्ञा दय्कुगु खँ न्येना मैत्रीय
 बोधिसत्त्व आदि सकल सभालोकवि फुक्कसियाहे थःथ
 गु मनयात बोधजुया शान्त जुल धका ऋकुछन्द भगवान
 धर्माकर राजायात आज्ञा दय्का बिज्यात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराण कुम्भेश्वर बैतराग उत्पत्ति माहात्म्यक
 थाचतुर्थोध्याय ।

५. गोपालेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भूवे नमः । ॐ नमो श्री गोपालेश्वराय नमः ।

श्री ऋकुञ्जन्द भगवानं धर्माकर राजा यात पुनः
आज्ञा दय्का बिज्यात । श्वहे कथा श्री शाक्मुनी
भगवानं मंत्रीय बोधिसत्त्वयात आज्ञा दय्का
बिज्याना चवन ।

परापूर्वकाले पांचाल धयागु देश छगु दु । व
देशे महागुणवन्तम्ह बुद्धपाल धयाह्म भिक्षु छम्ह दया
चोंगुदु व भिक्षुया मञ्जुगर्त धयाम्ह पुत्र छम्ह नं दु । व
भिक्षुया आपालहे शिष्यपिनं दु । व शिष्यपि फुकंहे
थःम्हं धयार्थेदुपि जुयिका चवन । थव पुत्र मञ्जु
वर्त छम्हजक लाता जुया चवन । अजागु अवसरे व
बुद्धपाल धयाम्ह भिक्षु थःकाय्यात व मेपि शिष्य
पिन्तनं आखः सेन । थथे अनेक प्रकारं आखः स्यस्यो
स्येस्यो असंख्य शिष्यपि आखः सया माहाभिज्ञः
पण्डोत हे ज्वीपि जुल । थःकाय् मञ्जुगर्त छम्ह

लातां छुंहे सयका मका । है मैत्रीय ! थथे थ काय्
 छतिहे आखः मसगुलि अनेक प्रकारं तारण मारण,
 बन्धन आदि नाना प्रकारं सास्ति यातनं वं आखः
 छगहे धाँके मफु, ब्वंकेनं मफु । थथेजुया बौम्ह बुद्ध
 पाल भिक्षुं थःगु मने बडो दुःख ताय्का, उंसि
 धाय्का धाल

हाई ! हाई हुं थ्वमचाया छुधयागु कर्मखः गुरु
 तत्वनं मखु, आत्मा तत्वं मखु, थ्व मचायात जि आख
 स्येने फैमखुत बिना श्री गुरुयाभेद मलाकं जि आखस्येने
 हे फैमखुत । उकिं थ्व मचायात गोपुच्छपर्वते श्री
 मञ्जुश्री निर्वाण जुया बिज्यागु उगु थासे छोय माल
 धका मने लुइका थःपुत्र सता धाल ।

हे पुत्र ! छन्त जि आखः स्येने मफुत । छ
 गोपुच्छ पर्वते वना मञ्जुश्री बिहार देकातगु दु ।
 अनवना मञ्जुश्री गुरुयागु भजनयाना सिद्धो फल
 लानावा धका थुलि धया ॐ नमो वागेश्वराय
 धयागु श्लोक दय्का थकाय् मञ्जुगर्त यात ल्हाते
 लल्हाना बिल । थः, थे बी धुंका थःशिष्यापि सताधाल

हे शिष्यगणपि ! छिपि सकलें थ्व मञ्जुगर्त यात
 व्रता नेपाः वनावा । हे शिष्यगणपि हानं छिमिसँ
 वयात नमोवागोश्वराय धका नां काकेगु लोमनी ।
 अथवा लोमंसा छिमिसँ कनाब्बू हे मचात ! छिमित
 नेगु सामान् मदुसा जि बिद्या छ्वप् । छिपि याकनं हे
 वनं वनां मञ्जुश्री गुरुया भेदलाना सिद्धो दयका
 वा धका बिदाबिया नेपाले छ्वत् । अनंलि थः गुरुयागु
 थुलि आज्ञानेना नमस्कार याना मञ्जुगर्त प्रभितो
 सकले थःगुदेशं प्रस्थान याना वन । हे मैत्रोय !

थथे ववं ववं नेपालया संनिधाने थ्यन । अन तुया
 बारी पिना तथाय् लाबज् । मचातेसं व तु नय्गु लोभे
 भुले जुल सकलें अनहे तुवारोनतुं भचा बिश्राम याना
 सकसिनंन थः योः योगु तुमाला तोतोथुला मल । थथे
 मचातेसं उगु तुया रस तोना भुलेजुया च्वन थथे नेगुलि
 भुले जूगुलि मञ्जुगर्तयात बौम्हेसिनं स्येना हगु श्लोक
 लोमंकल । उगु इःले पासापिसँ धाल
 हे गुरुपुत्र ! छपिसँ बागोश्वरयागु नां कायेगु लोमनला
 की छु धका न्यना स्वत् । अजागु बखते मञ्जुगर्तं धाल

हे पासापि ! आखःयागु रस छु दु ? थ्व तुयागु

रसला गुल्लि दु खला ! उकें जिजा थं तोता गनंहेवने
 मखुत धका धया उगु थामं इकिधिकीहे मसंस्य च्वन।
 च्वन । हे मैत्रोय ! थुह्ये शिष्यपिसं धासा च्वयका
 च्वन हे गुरु पुत्र ! मञ्जुगर्त झीपि थन वयागु मखु
 झीपिजा गोपुन्ध पर्वते बिज्याकम्ह मञ्जुश्री चैत्यया
 थाय् वनेत वयापि खः । थन आपा बिसम्ब बाये
 मजिल । हे गुरु पुत्र नुनु धका हाला च्वन । थुकथं
 हाला च्वेकलनं व मञ्जुगर्तयात चित्त बुझेयाये मफु ।
 थ्व सोया थः थः पासापिसं धास

हेपासापि ! आगथेयाय्गु ! झीसँ थ्वघात गथेयाना
 चित्त बुझेयाना ब्वनायंकीगु । थ्वैतला झीसँ चित्त
 बुझेयाय फेख्वामव । आछुयाय् ! झीत गुरु छुधाईध्ये
 धका सकसियां थःथःगु मने घन्दाकया हाला च्वन ।
 गुलिसिनं हानं धाल हे गुरुपुत्र ! आमथे याये मते
 बागीश्वरया नां खुनुका उकिं, थःगु अज्ञान फुनावनी
 हेगुरु पुत्र ! थ्व च्वामोलनं गुरुया नांकया गाला
 खुनु ब्यू धका धाल । थथे पासापिसँ धासेलि व मञ्जु
 गर्त थः बौनं बियाहगु च्वामो कया आकाशे थः
 स्वया गाला बागीश्वरया नां कया च्वन । थुगुप्रकारं
 मञ्जुगर्तं बागीश्वरया नां काकां ताकालंहे दय्

धुस्यैजि छन्हुया दिने वागीश्वर जुया बिज्याकम्ह
 मञ्जुश्रीनं थःगु अन्तरह्यानं स्वया बिज्याबले मचात
 थःगु थासे मवगुखना मञ्जुश्री गुरुया मने करुणा-
 चाया व मचात चवना चवंगु थासे थ्यंकहे बिज्यात
 अजागु अवशरे मचातेसं मञ्जुश्री गुरुविज्यागु चना
 सकसिनंहे लहाहा जोल्पा ब्रिन्तीयाना स्वचा चाहुला
 चरण कमले भोपुया चवन । हे मैत्रिय ! अजागु बखते
 मञ्जुगर्त छम्हजक थः सकल पासापिसंन मञ्जुश्रीया
 चरणकमले भोभोपुया चवंगु खना आतां चवना स्वया
 चव । थ्व स्वया पासापिसं धाल-

हे मञ्जुगर्त ! सत्गुरु मञ्जुश्री बिज्यागु छँ मखँला
 धिक्कार ! हे लातापुरुष ! हुँ हुँ गुरुया दर्शन याहूँ
 धकाधाल । थथे धालनं वं थःत धागु मखुथे याना छुं छुं
 हे मधासे पाक चबनेथे चवना चवन । व खना पासापि
 सकलें उसिधया छ्यो जवना गुरुया बालि भोपुय्का
 सुम्क चवना चवन । थजागु बखते जगते गुरु जुया
 बिज्याह्य मञ्जुश्रीनं आज्ञा दय्का बिज्यात ।

हा हा ! संसारे कर्म धयागु सुनानं मितेयाय्मफु।
 गर्थिह्य पण्डितया काय्मचा जुया चवंह्य सोसों अथेनं
 पूर्व जन्मया फल भोग याये हे मानि खनी धका

मञ्जुश्रीनं आज्ञा देका बिज्यात । हे बालक मञ्जुगर्त !
 छ अज्ञानजुया छुं हे मसिया च्वन छंके च्वंगु अज्ञान
 फुक्कहे मदय्का नाशयाना लिका धुन । छन्त बोधि-
 ज्ञान बिया । बि सुदृष्टीं स्यधुन । हे वत्स ! दधका
 मञ्जुश्रीनं व बासकयात कपाले ह्लाहार्ति फयाकया
 थन । अजागु बखते पुनः मञ्जुश्री गुरुं आज्ञादेकल-
 हे वत्स छन्त जि बरदान बी धुन । छंगु ज्ञानं जित
 स्तोत्र या धका धाल-

यथे मञ्जुश्री गुरुं आज्ञा दय्कुगु खँ न्येना व
 मञ्जुगर्तया मने न्ह्यलंचाथ्ये झसंग वन गथे धाःसा
 खिउँसे च्वंथाये मत च्याथे चोंक यचुसे च्वनावल
 न्ह्यलं चाईवले मिछा चकनिथ्ये चकना सिचुस्ये च्वना
 वन । हे मैत्रिय बोधिसत्व ! थजागु बखते मञ्जुश्री
 गुरुया दयां मञ्जुगर्तया फुक्क ज्ञान पूर्ण जुबा वल ।
 अयोगु वखते मञ्जुगर्त तत्कालं सत्गुरुया दर्शनयाना
 खवा स्वय धका इच्छा यानां ह्लानिपां ज्वरेयाना थुगु
 प्रकारं स्तोत्र व्वना नमस्कारयाना बिन्तीबात । गथेवि-
 न्तीं यात धाःसा-ॐ नमश्चो मञ्जुनाथाय शशधर मिव-
 सुभ्रं : खङ्ग पुस्ताङ्गपाणो सुरचिर मतो शान्तं पञ्च
 वीरं कुमारं पृथुतर बर मोक्ष पद्मपत्रा यताक्षं कुमति
 दहनदक्ष मञ्जुघोषं नमामीः ॥१॥ मृगरिपु कृतयानं

दत्त भक्त प्रदानं, सुरगनुज नृमानं बोधिसत्त्व प्रधानं ।
 अखिल गुण निधानं सर्व विद्या भिधान, करसर सिजवाणं
 मञ्जुघोषं नमामि ॥ विभूत सकल कोषक्षालिता ज्ञान-
 दोषं स्मरण भजनं तोषं दूररागादि दोषं बिहित ससुर
 घोषं सिद्धी दाख्याद्य दोष । कृतजाडपरिशेषं मञ्जु
 घोष नमामि ॥ गणपति शरज्जम्भ श्री महाकाल सिंहः
 परिवृतनिज बर्ग भावमीदीराक्ष ॥ असीसर जपमाला
 पुस्तकं संवहन्तः उरसिर लित माला मञ्जुघोषं
 नमामिः । थुलि स्तोत्र ब्वना मञ्जुश्री गुरुयात दर्शन
 याना बिन्नियाना धयाच्चन । गथेधाःसा-

हे गुरु मञ्जुश्री छल्पोलयात सहश्रकोटी नमस्कार
 हे गुरु छल्पोलयागु ख्वा गजागु धाःसा पूर्ण चन्द्रमाथ्ये
 चकना चवोंह्य, हाकनं छपिसं खङ्ग पुस्तक ज्वना देव
 दैत्य, मनुष्य यात कुमती अज्ञान नाशयाना फुका
 बिज्याना चवोंम्ह, थथिम्ह छल्पोलयात नमस्कार । हे
 परमेश्वर हाकनं छल्पोल गथिम्ह धाःसा पञ्चशीर्ष
 धयागु न्यागु चोका दयाचोंगु पर्वतया दथ्बी महाचीन
 धयागु विहारे बिज्याना चवोंम्ह हे सर्वज्ञ, छल्पोलयात
 नमस्कार । हे शास्ता ! हे परमेश्वर ! छल्पोल अत्यन्त
 युवावस्था जुषा बिज्याना चवोंम्ह । छल्पोल हाकनं

मोक्षवनेगु लँ वयना बिज्याना च्वंम्ह थथिम्ह परमेश्वर
यात नमस्कार । हानं छल्पोलया दृष्टीं जुसां
गजागु धाःसा पद्मपत्रथ्ये च्वोंगु थथिजागु दिव्य दृष्टी
स्वयमात्रः दुःखनापं अज्ञान पाप नाशयाना बिज्याना
च्वंम्ह छल्पोलयात चरणकमले कोटि कोटि नमस्कार।

हे गुरु थों जि अज्ञानीयात दयातया छल्पोलं बोधिज्ञान
साइगु वरदान बिया बिज्याम्ह थथिजागु बिद्याबा
खानी जुया बिज्याना च्वंम्ह, हाकनं धनूर्वाण ज्वना
राग, द्वेष, मोह आदि घात छेदनयाना बिज्याना च्वंम्ह ।
हाकनं दक्क सिद्धीया बाता जुया बिज्याना च्वंम्ह
गणेश महाकाल परिवारयाना निम्ह देवीनं सहितयाना
सिंहया म्हे आशनयाना बिज्याना धनूर्वाण उफोस्वाँ
पुस्तक जपमाला धारना याना बिज्याम्ह छल्पोलयात
नमस्कार । हे गुरु हाकनं छपिसँ चण्ड-हास खड्गनं
पर्वत त्वाह्लाना लंखछोना बिज्याह्य । हानं, पृथ्वी खने
दय्का थकुम्ह छल्पोल गुह्यदेवीया आदि दर्शनलाना
बिज्याम्ह । सहस्र दल दुगु पलेस्वाँने छोने बिज्याना
च्वंम्ह छल्पोल सहस्रदल दुगु पलेस्वाँया दथ्वीई ज्योति
रुपयागु प्रशादलाह्य । हानं देव, दैत्य, मनुष्यपिसं
नमस्कार याना तह्य छल्पोल । हे विद्यापती छल्पोल-

यात नमस्कार, हे परमेश्वरधका थथे स्तोत्र बघना व
मञ्जुगर्त प्रार्थना यात । हे मंत्रोय बोधिसत्व ! थुगु
प्रकारं प्रार्थनायांना पंचोक्चार पूजायांना त्रीप्रदक्षण
स्वचा चाहुला डणढवत प्रणाम यांना बिन्तोयांना चवन ।
हे सत्गुरु ! छल्पोल सदानं स्थार जुया बिज्याहुं ।
जीं भजनायांनाचोने थुलि बिन्ति यागु खं न्यना श्री
मञ्जुभ्रीनं आज्ञा दय्का बिज्यात-

हे भक्तवत्सल ! जि छथाय्जक चोना चव ने मज्यू,
छाय्धाःसा संसारे सकभनं चाहुला विचार याय्मा ।
हे बत्स ! छिमिसं धाय्थ्ये जि जिगु अंश थुगु थासे
तयाबी, धन्दा काय्म्वा धका आज्ञा देका वस्पोल मञ्जु-
श्री थःगु शरिरेचवंगु तेज पिकया अनचवंगु ल्हो छगले
लोतयांना थुगु प्रकारं आज्ञा दय्का बिज्यात गथे धासा-

हे मञ्जुगर्त छं न्यो- छहे जुल, छिमि पासापि
सकलें मुनाजुल थव जिगु अंशतया थकागु ल्होहते जिहे
धका मतूहेभापा तथा भक्तीभाव यांना चवो हे मञ्जुगर्त !
हाकनं छं यांनागु स्तोत्र, गुम्ह मनुष्यगणपिस्ये थुगु
बैतरागया न्ह्योने चोना प्रार्थना याई व मनुष्यपिनी
निश्चयनं सिद्धोफल लाना सकल शास्त्र, बिद्यापूर्णजुया,
बोधिज्ञान लाना तथागतया कुले जन्म जूवनी धका

श्री गुरुतं श्व वैतरागयात गोपालेश्वर धका नां प्रख्यात
 याना बिज्यात । हे मैत्रीय बोधिसत्व ! थथे सकल
 मच्चातेत सिद्धिफल बिद्या थगु शरीर अनलिन ज्वोका
 बिज्यानातिनी गोपालेश्वर धका नां प्रख्यात जुल । हे
 मैत्रीय ! थथे मञ्जुगर्त धयाम्हेसिन ग्हापां च्वामोलं गाला
 सेबायागुलितिनो थनया चिन्ह च्वामो जुल । थथे मञ्जु-
 गर्त आदो सकल मच्चातेसं श्व गोपालेश्वर वंतरागयात
 पंचोपचार सहित पूजायाना थःपिसथ्ये स्तोत्र ब्वना प्रद
 क्षिणायाना सकल मच्चात लिहावना थःथःगु देशे थ्यंकाछे
 वन । श्वेथ्यनेवअनयागु दवव खं कना मां-बौपि दर्शनयाना
 च्वन हेमैत्रीय थथेसकलमस्ते माबौपिनिफुक सियाहे अथे
 थःकायपीं फुकसिननं कंगु खंन्यना बसकलया मांबौ
 पिफुक सियागु मननं धाल धन्ये २ मञ्जुश्री धयाम्ह
 तःधम्ह हे इश्वरखःधका मनेभापिल थथेव पांचाल देशया
 सकल लोकपीसन श्वहे खंन्यना अन गोपालेश्वर वैत
 राग याथावना पंचोपचार, पुजायाना, जप, तप, ध्यान
 आदीयाना प्रदक्षीना याना थःगुक्षे लिहावया सुख
 आनन्दं वाशयाना चोना चोन । हे मैत्रीय बोधि सत्व
 थुवलेनिस्ये गोपालेश्वर वैतराग सिद्ध जुयाबिज्यात
 हे मैत्रीय गुम्हमनुष्येउगू वैतराग यात छत्र, ध्वज, पतक
 चामल, पुष्पमाला तण्डुल पात्र आदी दोहलपा पंचो

पञ्चार पूजायाना सेवायाणी । उम्ह मनुष्ययात अष्ट
 सिद्धी फलप्राप्त जुया बोधिज्ञान ध्यागुली पूर्णजुया
 तथागतापिनीगु पदलाय दई धका श्री शाश्वयसिंह
 भगवानं मैत्रीय बोधिसत्त्व आदि सकल सभालोक
 पिनीगु न्होने खवा स्वया थुगु प्रकारं सकलयात
 बिस्त बुझे जवीक आज्ञादेका बिज्याना चवन । थवहे
 खँ जूतां क्रकुछन्द भगवान धर्माकर धयाम्ह राजायात
 आज्ञादेका बिज्यात ।

इति श्री गोपालेश्वर वंतराग महात्म्य पञ्चमोऽध्याय

६. फनिकेश्वर

ॐ नमो रत्न त्रयायः । ॐ नमो श्री

फनिकेश्वरायः । श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्रिय
बोधिसत्व आदि सकल सभालोक पिनिगु ख्वास्वया
थुगु फनिकेश्वर बैतराग उत्पति जूजु खँया महात्म्य
आज्ञा देका बिज्यात । गथे आज्ञा दय्का बिज्यात
धाःसा हे मैत्रीय ! न्हापा क्रकुछन्द भगवानं धर्माकर
धयाम्ह राजायात आज्ञा देका बिज्यात । थ्वहे वाखँ
जि सकलसभा लोकगणपिन्त कनेत्यना । छिमिसँ एक
चित्त याना न्यो

परापूर्वकाले कपिलवस्तु धयागु नां जुया चवोंगु
शहरे बोधियान धयागु नां जुया चवंम्ह आचार्य छम्ह
दु । छन्हुया दिने व आचार्य जूसां नेपाल धयागु पून्य
क्षेत्र तधंगुखं ; उकिं सिकेमाल धका मने भापिल । हे
मैत्रीय ! थथे थुम्ह आचार्य नेपाल वने धका थःगु देश
तोता प्रस्थान जुल । ववंववं नेपाल थ्यन । अन वं
तः धम्ह श्री स्वयम्भूयात खन । थथे खनेवं अकाशं
निस्ये श्रीस्वयम्भू भगवान यात नमस्कारयाना नेपाल

या दक्षिणपाख्ये छगुथासे चोना अष्टशिद्धी लाय्धका मन
 कामनायाना तपस्या याना चवन । गुकथं तपस्याबात
 धाःसा-अनेक सामानतया जज्ञयाना तपस्या याना चोन
 हे मैत्रीयङ्गु जज्ञ कुण्डलस मत्स्य आहुतिधका स्वाबिन्या
 शुलापाते तथा आहुती बिद्या जज्ञयाना च्वंलिसें व न्यात
 गनवन धाःसा छगु तीर्थे उत्पति जूषन । व सम्पूर्ण
 होमे दुयाछोपि न्यात फुकसियागु कपाले छुजुल
 धासा लूयागु चिन्हदुपि जुया परम आनन्द
 उगु तीर्थे बासयाना च्वंन हे मैत्रीय बोधिसत्व
 पुनर्वार हाकनं थुगु इले थःगु कामना पूर्णफल बोफुम्ह
 कामधेनु धयाम्ह सा छम्हवया थ्व वधियानाचार्य नं
 होम याना च्वंगु थासे यज्ञ कुण्डलेस वया व सां
 थःगु दुरू हाय्का बिल । थथे थुःम्ह साछम्ह वया जज्ञ
 कुण्डले दुरू हाय्का थुगु प्रकारं आज्ञा जुल ।
 हे महाबोर जुया च्वंम्ह हे आचार्य ! छं याना
 च्वंगु तपस्या खना, जि प्रशन्न ज्वोधुन छंगु नमो
 कामना पूर्ण ज्वोमा । हे आचार्य ! छं थ्व थासे हे
 च्वना तपस्या याना हे च्वं । उगु वखतेस मेमेपि
 देव देवतापि नापहे थन बिज्याई तिनी । धका आज्ञा
 जुया थुम्ह कामधेनुसा अन्तरध्यान जुया विज्यात ।
 हे मैत्रीय बोधिस त्व, अजागु अवसरे थुम्ह आचार्य

व काम धेनु सांयागु आज्ञानेना अनहे चवना हायाय
 थिर्नु तपस्यायाना चवन । पुनर्वारि अजागु बखते व अचार्य
 तपस्या याना चवंगु खना उकिया पुन्यया प्रभाव
 सुखावती भुवने बाशयाना बिज्याना चवम्ह श्री करुणा
 मयनं थुगु खँ सीका थःगु अंशजुया बिज्याना चवम्ह सर्व
 नीवर्णविष्कंभी बोधिसत्त्वयात सता थये आज्ञा देका
 बिज्यात ।

हे सर्वणीवर्ण विष्कूम्भी बोधिसत्त्व छल्पोल नेपाले
 बिज्याना स्वयम्भूया दक्षिण भागे चवना तपस्यायाना
 चवम्ह ओदियानाचार्ययात उद्धार याहुँ धका आज्ञा
 देका बिज्यात । अजोगु अनशरेथुम्ह बोधिसत्त्व श्री
 करुणामययागु आज्ञा नेना तथास्तु धका थःगु शरिर
 जाज्वल्यमानं तेजपिकया नेपाल बिज्याय धका अनं
 प्रस्थान याना बिज्यात । थये प्रस्थान याना नेपाले
 थ्यंका दक्षिण भागे तपस्यायाना चवम्ह आचार्यया थाय्
 थ्यंक बिज्यात उगु इःले तपस्यायाना चवम्ह आचार्य
 वस्पोल इश्वर बिज्यागु खना हथाय्चाया थःगु मने हर्ष
 जुया ल्हा ज्वल्पा नमस्कारयाना विन्ती यात ।

हाय्हाय् ! जिगु भाग्य धन्य धन्य थथिजाम्ह
 परमेश्वर जित उद्धार यायत बिज्यात थुम्ह आचार्य
 वस्पोल बोधिसत्त्वयात बिधिय्ये पंचोपचार पूजायाना
 जव ध्यान यात हे परमेश्वर सर्वणोवर्ण विष्कुम्भा वधि
 सत्व छल्पोल यात नमस्कार छपीं गथीम्ह धासा थां
 थासे पतिक हे नागया तिसांतिया बिज्याकम्ह हाकनं
 सिर चन्द्रमन स्वभायमान जुया बिज्याकम्ह थथिम्ह
 परमेश्वर यात नमस्कार हे भदन्त छलपोलबा अंगे
 भस्मविभूतीं बुया स्वभायमान याना बिज्याकम्ह
 हाकन फनि पातकं नागं कुयका बिज्याम्ह थथाम्ह
 फनिकेश्वरयात कोति २ नमस्कार हे परमेश्वर छल्पोल
 गथीम्ह धासां सुवर्णया मकुतं पुया उके पंचवुद्धया
 मूर्ती खादाजुबा चोना चोगु रत्न मणिमानिक जदेजुया
 चोगु सुवर्णया मकुतपुया अत्यन्त शोभायमान जुया
 बिज्याकम्ह हे बोधिसत्त्व छल्पोल यात सहश्रकोति
 नमस्कार । हे शास्ता सत्व प्राणियात उधार यायगुली
 व नरके चोपीं प्राणिपीन्त उधार यायगुलि अति हे मंन
 दया बिज्याना चोम्ह गुनया सागरजुया बिज्यानाचोम्ह
 हे करुणया सागरजुया बिज्याना चोम्ह छल्पोलयात
 स्तोत्र यायगुली थौं जिगु सामर्थमदु हे परमेश्वर जिथी
 जाम्ह अज्ञानियात छल्पोलं करुणातया बिज्याय माल

धका थुगुप्रकारं स्तोत्रयात । हे मैत्रीय बोधिसत्व थुम्ह सर्वणीवरणविष्कुम्भी बोधिसत्वं ओदियाचार्यया न्ह्यो-ये थूप्रकार आज्ञादेका विज्यात हे ओदियानाचार्य छंगू भगतिछना जिसन्तोस ज्वोधुन छ अष्टसिद्धिफल लाम्हे जुल हे ओदियाचार्य छ थन च्वना मान्सा हुति यजयाना योगीनोगणपि आराधना तपस्यायाना चवों । हे आचार्य छंगु भाग्यभक्ताया जोर यागमंगण संतुष्ट जुया छंथाय्वया अष्टसिद्धि फल बो । हे आचार्य ! छन्त जि अष्टसिद्धीफल लाइगु खँ या उपदेश बोधुन । आछं थुगुथासे जिगु अंस स्थापना याना ती धका सर्वणीवरण विष्कुम्भी बोधिसत्व थःगु शरिरयागु तेज जाज्वल्यमान पिकया अनहे छंगु थासे स्थापनायाना लानज्वीका फनि केश्वर बैतराग धका नां प्रख्यातयाना आचार्यया न्ह्योने आज्ञा देकल

हे ओदियाचार्य ! छं न्यों-थ्व जिगु भशतोता बकागु फनिकेश्वर बैतराग जि हे खः धका भापा सेवा याना च्वं धका थुगु प्रकार आज्ञादेका विज्याना थुम्ह बोधि सत्व अनहे अन्तरध्यान जुया विज्यात । हे मैत्रीय !

थनंला गुम्ह ओदियाचार्य थुम्ह सर्वणीवरण विष्कुम्भी बोधिसत्वं आज्ञा देकुथ्यें तत्कालं हे थःगु

शरीरे च्वंगु ला धयना थःम्हनतुं हे मांसाहुति
 जलपाना च्वन । जागीनी पित्तनं भाराधना याना
 च्वन । थथे एकचितं जापयाना च्वंच्व झिडाल जाप
 पूर्ण जूलिसें थुम्ह आदिनाचार्य तपस्या याना च्वंगु
 प्रभावं आकाशमार्ग जोगिनीगणवि बिज्याना थुम्ह
 आचार्ययात दर्शन बोल । पुनर्वार अयोगुबखते वस्वया
 हथाय् चःया थुम्ह आचार्य दनावना भाकाशे थःस्वया
 ल्हाहा जोलपा बिस्तोयाना पूजाभावयाना जप, ध्यान
 स्तोत्र आदियाना प्रार्थना यात ।

हे जननीमाता ! हे बज्रयोगिनी ! छल्पोलयागु
 प्रतिमा कीर्ति देका वो छल्पोल सदानं थनहे बिज्याहुं
 धकाथथे प्राथनायाना आदिनाचार्य वसपोल बज्रयोगिनी
 यागु प्रतिमा देकाबिल । थुगु अवसरे थुम्ह जगत संसार
 या माता जुया बिज्याम्ह श्री बज्रयोगिनी उगु प्रतिमास
 लीनजुया बिज्यात । अयोगु बखते थुम्ह आदिनाचार्यनं
 विधि बिधानथ्ये उगु प्रतिमायात अनेकप्रकार पूजायाना
 को लासे धयागु बिधि समेत याना स्थापना याना बिल
 थजागु अवसरे श्री बज्रयोगिनी प्रत्यक्ष जुया थुम्ह आचा
 र्ययात अष्टसिद्धिफल व मागु भरोसा बोयो वस्योन्न श्री
 बज्रयोगिनी थःगु अंश नक तोता उगु मूर्ति लीनयाना

अन्तरध्यानं बुधा बिज्यात धका श्री शाक्यमुनी
 भगवान् संत्रीय बोधिसत्त्व प्रभृती सकल ज्ज्वालोकया
 खवा स्वया आज्ञादेका बिज्यात । श्वहे खँ ऋकुच्छन्द
 भगवाण तथागतं धर्माकर राजायात भाज्जो देका
 बिज्यात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराणे फलिकेश्वर वेंतराग माहात्म्य पुराण अष्टमोऽध्याय

७. गन्धेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भू धर्यधातु वागीश्वराय नमो !
 ॐ नमो श्री गन्धेश्वराय नमः । श्री शाक्यमुनी
 भगवानं मैत्रेय बोधिसत्व आदि सकल सभालोक
 पित्त गन्धेश्वर बैतराग उत्पत्ति जूगु महात्म्य कथा
 आज्ञादेका विज्यात ।

न्हापा क्रकुछन्द तथागतं धर्माकर राजायात
 आज्ञादेका विज्यागु खँ जिनं थुगु सभालोक गणपित्त
 कनेत्यना । हे मैत्रेय बोधिसत्व थ्व खँ गथे धाःसा
 पुनर्वार थुम्ह आचार्यनं फतिकेश्वर बैतराग सिद्धयाय्
 धुंका अनन श्री बज्रयोगोनी आदी साग्रन याय् धुसें ल
 थुम्ह महापराक्रमो ओदियानाचार्यन अन बवंदवं
 हिमालया समिपे नेपाल क्षेत्र थ्यंकवन । नेपाल धयागु
 क्षेत्र गजागु धाःसा अनेक प्रकारया पर्वत चाहुला
 च्वंगु, अनेक तिर्थस्थानं चाहुला च्वंगु स्थाने श्री
 स्वयम्भू भगवान, श्री खगानना गुह्येश्वरो देवो आदि
 सकल देव देवोगणपिसँ बासयाना विज्याना च्वगु
 थथिजागु नेपाल धंगु क्षेत्रे थ्यंकवन । अनर्थ्येका व

ओदियानाचार्यनं विद्यायात ।

हाय्हाय् गथिजागु मनोहर जुया चवगु पवित्र
भूमि, सासा थजागु पवित्रगु पूव्य भूमि स्थाने चवना
अष्टसिद्धी लायगु धका मने कामना याना ववंबव
छगु बागमतोया तीर्थे थ्यंकवल हे मैत्रीय ! पुनर्वार
हाकनं उगु अत्यन्त मनोहर जुया चवंगु वागमतो
स्थाने पवित्रगु थासे कारलोया आकार जुया चवंगु
पर्वत छगु खन । व पर्वत छना ओदियानाचार्य जूसां मने
लुडकल । गथे धासा आहा ! जि थुगु पर्वतेसँ चोना
हे अष्ट सिद्धि लाय धका मने तथा उगु बागमतोस्तान
याना मोल्हुया सूचियाना पवित्रज्जोका, व पर्वते
थहाँवना पर्वतया चबका थ्येका शुद्धगु भूमि स्वया
किशीयागु छेन् लाया, उगु छेगुया द्योने कूशासन
याना, थव ओदियानाचार्य अतिलक्षणं संयुक्तजुया चवंगु
मण्डल छगु दय्का स्थापनायात । व मण्डल गथि
जागु धाःसा सूवर्णरत्न, बैदूर्यमणो माणिकं संयुक्त
जुया चवगु, हाकनं उके वज्राबलो, पद्मावली सहित
जुया चवगु घण्टमाला किन्कोजाल आदि नानाप्रकार
यागु स्वाँमासहित जुया चवगु थवथेनु, अनेक प्रकारया
इला पेना ध्वजा पताका वव्यका स्वीनीत दुगु

तुयुगु छत्रं कुयका धुप, दिप संयुक्त याना थुम्ह
 ओदियानाचार्यन उगु मण्डलस पंचोपचार पूजायाना
 श्रीस्वयम्भू चैत्यसहित श्री त्रिरत्न देवता, श्री खगानता,
 गुह्येश्वरी आदि सकल देवदेवोगणपिनं आराधना
 याना उगु मण्डले पूजायाना एकाचित्त षडक्षरी मन्त्र
 प्रयोग याना, निखानिपांतिसिना जोगयाना साधनयाना
 चवन । पुनर्वार अजागु बखते सकल देवलोकगणपि
 सम्पूर्ण हे व उगु मण्डले प्रवेशजुया बिज्यात । थयोगु
 वखते अन बागमतीया सिथे बिज्याना चवम्ह श्री गणेश
 छम्हेसिया जूसौं थःगु परिवारं सहितयाना फुकमुंका
 अन बागमती स्नानयाय् धका बिज्याना चवन । श्री
 गणेशया परिवार व्यनाहपि सुसु धाःसा पूतन, कतपूतन,
 स्कन्ध, भूत, प्रेत पिशाच, कवं ख्या आदि सकल परि-
 वारं सहितयाना बागमती स्नान याय् धका वल । थथे
 श्रीगणेशनं थः परिवार मुंका स्नानयाय् धुंका परिवार
 सहितं थःगु स्थाने लिहाँवने धका प्रस्थान याय् त्यवले
 ओदियानाचार्य जपछयानयाना चवंगु छन अनं श्रीगणेश
 खनेव अनवना स्ववन । अपोगु बखते श्री गणेश ओदिया
 नाचार्यनं गजवर्न आशनयाना योगयाना चवंगु छनाहानं
 अनं चवंगु मण्डलेसं सम्पूर्ण देवतापिन्तन आराधना याना
 तया तगुदु । श्रीगणेश छम्हसितजक बाहेकयाना तल थव

खना श्री गणेश अत्यन्तहे क्रोध पिकया थः परिवारया
न्होने च्वना थुगु प्रकारं धाल

हे परिवारगणपि कास्व जि गणेश धाय्का स्वर्ग
मर्त्य पातालगणया नायो जुया च्वनाम्ह, हाकनं देवलोक
यान नायो जुया च्वनाम्ह जि धासेंलो थौं या दिने थव
पापिष्ट, चण्डालम्ह ओदियानाचार्यनं जित बाहेकयाना
मेमेवि सम्पूर्ण देवलोक गणपिन्त जक आराधनायाना,
होकनं जितहे आशनयाना फेतुना योग ध्यानयाना च्वन
सो सो हे परिवारगणपि थौं थौं जित थुलो हेला यासें
जि थ्वैत जि अवश्यनं तोते मखु । हे परिवारगणपि का
थव साधकयात जो लपूज्वनाथं हेपूतन, कतपूतन छिमिसं
थःथःगु पराक्रम फक्वपिकया व पापात्मा ओदियानाचार्य
यात थुगु पर्वत क्वफाना छवो । हे परिवारपि जि थ्वं
पापोष्टयोत थव जिगु स्वथहे वाया. इन्तं सुया थव जिगु
परशु पाशं कपाले चिना बाफला याना चूर्नयाना बी ।
हे परिवारगणपि धका श्री गणेश आज्ञा देकुगु खँ न्येना
सकल परिवारगणपि फुकसियाँ हे थः थःगु मनसमाधान
याना, गुलि काबलेया रूपजुया थव साधकी चोना च्वंगु
पर्वते गाम्हुया द्वाहावना व आचार्ययात कुतके छोय धका
मने तया दुने दुने गाम्हुया हया चोन । हे मंत्रोय

बोधिसत्त्व ! अयोगु बखते गुलि गुलि नाग जुया, गुलि
 वसीया रूपजुया बागमतीं लःथपना हल । गुलिसिननं लहा
 बबवस्याना वाकटट् न्ह्याया गुलिसिनं काका जोः जोः
 दाः दाः पाः पाः धका हाला च्वन । पुनर्वार हाकनं
 कबंतेसं जक आलापति ज्वना थ्व हे आल पतिनतूं व
 साधकयात 'चिनायंके धका तयार जुल । हे मैत्रिय !
 थुजोगु प्रकारं त्रासबिया ख्याना च्वन नं व ओदियाना
 चार्य निर्भययाना एकचित्तं य.ग याना च्वन । अथे नि
 र्धकां योग याना च्वगु छना श्री गणेशयात बाहेक याना
 तगु हानं थःतहे आशनयाना दक्क देवलोकपिन्त पूजायाना
 तःगुखना गणेशया अतिहे लैजाचाया, सुंदेवतापिनीगु खवा
 तकनं स्वे मछाला सुइस्वकोठी देवलोकया उपरे लैजा
 जुया मिखा थकने तकहे मछाला ववछुना च्वन । हे
 मैत्रिय ! थथेयागु निमित्ते गणेशया मिखा थौतकं हे
 ववछुनाहे च्वन । हानं व आचार्यं हेलायागु जक मनेतया
 क्रोधपिकया ववछुना हे च्वन । उगु इले थः परिवार
 गणपिसं बिन्ति यात

हे प्रभू ! थ्व सांधक यात थथे त्रास बिया च्वसां
 निर्धक हे योग याना च्वन । हे प्रभु ! गथे धाःसा
 चलाया बथाने सिंह मग्यार्थे तेज पिकया च्वन । थथे

याना चो चो! आपालं समय वसेली सुखावती भुवने बास
 याना बिज्याना चवम्ह श्री करुणामयनं ध्यान दृष्टी स्व
 या बिज्यावले ओदियानाचार्य यात त्रासबिया चवंगुवना
 थःगु अंसजुया चवम्ह क्षितिगर्भ बोधिसत्व यात सता
 आज्ञा देका बिज्यात ।

हे क्षितिगर्भ बोधिसत्व ! परिवृतो जुया चवम्ह थ
 पि कळ्याल पर्वते बिज्याना ओदियानाचार्य अष्टसिद्धो
 फललाय्गु कामनायाना तपस्या याना चवम्हसित श्री
 गणेश त्रासबिया चवंगुदु । हे क्षितिगर्भ बोधिसत्व, अन
 यविवना गणेशयात भंगयाना जतनयाना थपिगु अंशतया
 साधकयात रक्षायाना बाधका श्री करुणामयनं आज्ञा
 देका बिज्यात । श्री करुणामययागु थुलि आज्ञानेना क्षि
 तीगर्भ बोधिसत्वं तथास्तु धका तत्कालं सुखावती भुवन
 आकाश मार्गनं बिज्याना ध्यान दृष्टीस्वया बिज्यावले
 ओदियानाचार्ययात पीडाजुया चवंगु स्वया तत्कालं हे
 अन थ्येकं बिज्यात । अन थ्यनसात बोधिसत्वं दश क्रोध
 सरवता आर धनायात । दश क्रोध धयापि सुसुधाःसा
 १ यमान्तक २ प्रद्यातक ३ पद्यातक ४ विघ्नान्तक
 ५ अचल ६ तकिराज ७ नीलदन्द ८ महाबल ९
 उष्णिगचक्र १० सूम्भराज । थुमिगु न्होने थथेआज्ञा

देवदत्त हे दशक्रोध भैरव छत्तपोलपिसं थौं थुम्ह ओदिया
 नाचार्य यात त्रासबिया चवंपि गणेश आदी परिवार
 पित्त भंगयाना छवय माल । थये क्षितोजगर्भ बोधिसत्त्व
 आज्ञा देहुगु छ तेना दशक्रोध भैरवगणपिसं गणेश आदि
 परिवार पित्त अनेक प्रकारं हका ब्रबिया बिसिका
 छात । थये बिसिका छोया इमिसं ब्रवयापूतक लीना
 यका चवन । हाकनं पवत स्तुया चापितनं छयाना लीना
 यका चवन । थुकथं भैरवपिसं खड्ग पर्वते सुयास्वता ।
 थये खड्ग सुया सोगुलि पर्वतया तने चवंपि मृत्यु जुल ।
 गुलि चखुंचिगु रूपकया प्वालं बिस्पूवना ब्रवयावन । उगु
 चखुंबा जुया बिस्पूवगु प्वा थौंया अद्यापी तकहे चखूंतोर्थ
 धका ना प्रख्यात जुया चवन । हानं थुगु चखूंतोर्थ पिहाँवगु
 नः बागमती संगम जुया उगुतार्थ यात चखूंतोर्थ धका
 थोतकं स्थोर जुया चवन तिनी । हे मैत्रेय !

थनंलि विघ्नातक धम्महसिनं अत्यन्त हे क्रोध पिक
 या धोल हे गणेश छ छु धया ; युद्ध याय् धयाला ? यदी
 युद्ध याय् धगु जुता थयेंहे छगु बन्त हे प्रहार याना बा ।
 हे गणेश छ जिगु आशत बः छ छु धया धका हका
 बिज्यासेलो, गणेश हुतासं विघ्नातक या न्ह्योने लहानिसं
 बिनतोयाना गणेशं स्तोत्रयात ।

हे विघ्नातक जित सास्तीयाय् मते । जिगु खँ छक
 न्यना बिज्याहुँ, छाया धाःसा थौं जि छपिनीम्ह दासी
 जुल । हे परमेश्वर ! छल्पोललिसे जि जोरी मखु ।
 थौं जिगु उपरे क्षमायाना बिज्याहुँ । हे विघ्नातक
 मेताकारणं मखु । थुम्ह ओदियानाचार्यनं जिगु यासे
 चवना जित हे बाहेक याना सम्पूर्ण देवलोकपिन्त
 माने याना चवन हे विघ्नातक थुलिया निम्ती
 जि मारगण्यात छोयाहयागु खः । जितन छगू भारा
 व्यूसा जि छाया छवया हई । हे विघ्नातक छपिनो
 दासीया उपरे दया तथा प्रशन्न जुय माल
 धका गणेशं बिन्तीयाना धागु खँ मैना, विघ्नातकं
 ओदियानाचार्य व गणेश निम्ह नापलाका, नीम्ह
 नापं तथा स्नेह प्रीति तय्का थथे आज्ञा देकल ।

हे ओदियानाचार्य छं मखुगु ज्याःयात छाया
 धाय् धाःसा बिघ्नराज गणेशयात मथ्याकुगुलि छन्त
 मारबगु खः । हे आचार्य छं लिपा खुनु न्ह्यागु हे
 ज्यायासां न्हापालाक हे गणेश यातनी पूजायाः ।
 अलेतिनी छन्त बिन्ध, मार धंगु दैमखु । थुलि आज्ञादेका

थुम्ह विधनान्तक अन्तरध्यान जुया बिज्यात । हे
मेत्रीय बोधिसत्त्व ! थुगु वखते उम्ह क्षितीगर्म
बोधिसत्त्वयात ओदियानाचार्य नं पंचोषचार पूजामाव
याना स्तोत्रयाना थुलि प्रार्थनायात ।

हे परमेश्वर ! छत्पोल सदायालागि थननतुं
बिज्याहुँ धका बिन्ती यात । थुलि आचार्य बिन्ती
यागु खँ तेना बोधिसत्त्व आज्ञादेका बिज्यात ।

हे आचार्य ! छं न्यो जि थन सदा चोने मज्यू,
छाय्धासा थव संसारे फुकप्राणीयात र क्षाय्या न्निम्ती
सकभनं हे चाहुला चवनेमा हे आचार्य ! उकें जि छं
थाय्जक चवनेमज्यू । छाँधासा ! छन्त जीं उध्दार याये
धुन । हे आचार्य थव जिगु शरीरया अंश छगू चिन्ह
लिन याना थकेधका श्री क्षितीगर्म बोधिसत्त्व थःगु
शरीरं अत्यन्त जाज्वल्यमान तेजपिकया शुद्ध जुया
चवंगु ल्होहते थःगु तेजं छयका उगु ल्होहते थःगु
शरीर लोनजुया क्षितीगर्म बोधिसत्त्व ओदियानाचार्य
यात आज्ञा देकल । हे आचार्य ! छं एकचिन्त याना
न्यों जिगु थव शरीरया अंश लिन जूगु ल्होहते जि हे
खःधका छं फको भावभक्ति याना चवं धका थथे आज्ञा

जुया क्षितीगर्भ बोधिसत्व अन्तरध्यान जुया विज्यात ।
हे मैत्रीय !

थुलि क्षितीगर्भ बोधिसत्वया अंश लिन जुया वगु
निमित्तनं थुगु बैतरागयात गन्धेश्वरधका नां प्रख्यात
जुया थौया अद्यापी तक उगु नामं प्रसिद्ध जुया च्वन ।
हे मैत्रीय ! उकें, गुम्ह मनुष्यापिसँ थुगु बैतरागयात
थःम्ह फयां फको पूजादय्का जय तप ध्यान आदियाना
पूजायाना नमस्कार याई उम्हेसित गुबलेंहें कूटरोग
दर्ई मखु । फुक पापनाश जुया अनेअनेगु प्रकारया
रोग नाशजुया दिव्यदेह शरीर जुया बोधिज्ञान लाय्
दर्ई । हे मैत्रीय बोधिसत्व ! थुम्ह ओदिनाचार्यनं
थुगु गन्धेश्वर बैतराग सिद्धयाना विज्यात थुगु हे
पुण्यं भूमिस विहार दय्का उम्ह बोधि सत्वयात
स्थापना याना, हानं गोपुच्छ पर्वत यागु समोपे वने
धका अनं प्रस्थान याना विज्यात धका श्री शाक्यमुनी
भगवानं मैत्रीय बोधिसत्वं आदि सकल सभालोक
पिन्त आज्ञादेका विज्यात । श्वथेनतु क्रकुच्छन्द तथा
गतं धर्माकर राजायत आज्ञादेका विज्यात । इतिश्री
गन्धेश्वर बैतराग प्रसिद्ध स्वयम्भू पुराण महात्म्य
कथा सप्तमोध्याय समप्तम् ।

८. विक्रमेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भूवे नमोः । ॐ नमो श्री
विक्रमेश्वराय नमो ।

थनंलि श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रीय बोधिसत्त्व
दि सकल सभालोकगणपिनिगु ख्वास्वया थुगु प्रकारं
आज्ञा देहा बिज्यात । न्हायां क्रकुच्छन्द तथागतं धर्माकर
रानायांत आज्ञादेका बिज्यागुविक्रमेश्वर बैतराग उत्पत्ती
जुगु महात्म्य खँ सकल सभालोकपिन्त कनेत्यना ।

हे मैत्रीय ! ओदियानाचार्य गन्धेश्वर बैतराग
उत्पत्तीयाय धूँका अनं प्रस्थान जुया ववं २ गोपुच्छधयागु
पर्वतयासामिपे थ्येकाअत्तिहे उत्तमजुया च्वंगुवन छगुवन ।
उगुवने बना गथे विचायात धाःसा जि निम्ह बैतरागयात
दर्शन यायहे धुन । हाकनं स्वम्हम्ह खर्गभ बोधिसत्त्वया
दर्शन याय्गु धैगु इच्छा याता थुम्ह ओदियानाचार्य उगु
वनेसं भिगु कूरासनयाता एकचित्तं श्री खगर्भ बोधिसत्त्व
आह्वानयाता शंखमन्त्रब्रता, शब्दपुयाव भाचार्य सेवा
याताच्वन थथे सेवा याता च्व च्वं २ ताकाल दस्योल
थुम्हअष्टासद्धी लायेधुँकुह्य ओदियानाचार्यया म्हुतुन शंख

पूगु सलं सुखावती भुवने बिज्याना च्वंम्ह श्री करुणामय
संनतुष्ट जुया अति हर्षयाना थःगु परिवार जुया च्वंम्ह
खगर्भ बोधिसत्वयात सता थथे आज्ञादेका बिज्यात ।

हे खगर्भ बोधिसत्व थपि नेपाले बिज्याना गोपुच्छ
पर्वतया सन्निधाने च्वना आपालं हे गुनदया च्वंम्ह ओदि
यानाचार्य धंम्ह सिथाय्वना वैत उद्धार याना वा धका
आज्ञादेका बिज्यात । थयागु अवसरे श्री करुणामयनं
थथे आज्ञा जूगु खनेना खगर्भ बोधिसत्वं तथास्तु धका श्री
करुणामययाके बिदा कया थःगु शरिर तेजपिकया सुखा
वती भुवनं गोपुच्छ पर्वते थ्यंक बिज्यात । हे मैत्रोय !

अन तपस्यायाना च्वंम्ह ओदियानाचार्य यात स्वया
खगर्भ बोधिसत्व वहे आचार्य ज्वना पुया च्वंगु शंखे लिन
जुया उगु शंखे दुहाँ बिज्यात । हे मैत्रोय ! थुगु प्रकारं
उगु शंखे दुहाँ बिज्याना हानं शंखनतुं पिहाँ बिज्यात
जागु बखते बोधिसत्वजक शंखं अथ्येहे पिहाँ बिज्यागु
खनेवं उगू बने तःधगु मंगल जुल । गथे धाःसा न्हापा गना
वना सिनावने धुंकुगु सिमा, स्वामात, मेमेगु लता, लहरी
फुकहे सप्रै जुया बल । हानं न्हापा फल मसगु सिमा,
स्वामात आदि फुकहे ह्वयाबल । हानं वनजन्तुत त्वाना

चवनिपि त्वापु धैगुन मदया वन । थःथःहे माया
 स्नेह दया वल । हानं बनेक प्रकारया जंग पंछि बने
 थःथःगु मधुरं स्वरं पिकया हाला चवन । हे मैत्रीय !
 थजागु प्रकारं बने चवना च्वपि फुकसियाहे वडाहे
 आनन्द स्मिता चवन । थथे फुक बबजन्तु, जंगपंछि
 चवना चवनागु थासे वया चवंगु खना, हानं थगुहे न्ह्योने
 थथिम्ह बोधिसत्वन बिज्याना चवंगु खना थुम्ह ओदिया-
 नाचार्य थःगुमने अतो हर्षमानयाना बोधिसत्त्वयात
 स्वया थथे बिन्ति यात ।

धन्य धन्य जिगु भाग्य, जिगु मनोरथ पूर्ण उबोन
 छाया धाःसा थथिम्ह परमेश्वरया दर्शन लात धका
 हर्षमानयान स्वचा चाहुला पंचो पचार पूजायाना न-
 मस्कारयाना स्तोत्र यात । हे परमेश्वर छल्पोल
 गथिम्ह धाःसा सुखावतो भूवनया नाथजुया श्री पंचबुद्ध
 भगवान्या मूर्ति धारणयानातम्ह, सुवर्णया सकूटं पूया
 जाज्वल्यमान तेजपिकया अर्थात उगु तेज पिकया जित
 दर्शन बिया बिज्यात । हे परमेश्वर थथिम्ह छल्पोल
 यात जि नमस्कार । हे बोधिसत्त्व, संसारया धनि जुया
 दको प्राणीयात अज्ञाननाशयाना दिव्यज्ञान बिया
 बिज्याकम्ह । हानं चयच्यागु लाख सत्त्व प्राणीयात

प्रतिपाल याना बिज्याम्ह छल्पोल, थथिम्ह प्राणेश्वर
यात नमस्कार । हेपरमेश्वर पुर्नवार, अविचि नरके
शाधनयाना प्रेत लोक उद्धारयाना बिज्याकम्ह छल्पोल ।
हे नाथ ! जिखना सदां दयातया प्रशन्न जुया बिज्याहुँ
हे प्रभु ! छल्पोल दर्शन यानागुलि जि कृतार्थ जुल ।
हे खगर्भ बोधिसत्वधका थथे तोत्रयात । हे मंत्रीय । थथे
ओदियानाचार्य स्तोत्र यागु खना बोधिसत्व थथे
आज्ञा देकल ।

हे ओदियानाचार्य, छ धन्य धन्य खः । छं तपस्या
यागु खना जि खुसी ज्वीधुन । छायाधाःसा थौछ
थनजक मखु । मेमेथाय्त्तं थथे हे तपस्यायाना वय्
धुंकल । उकिं छं तपस्या यागु पून्यया प्रभावं आपाल
तःधगु दिव्य ज्ञान सिकल । हे ओदियानाचार्य छं
अष्ट सिद्धि लाभ जुल । हानं चतुरवर्ग फलन प्राप्त
जूमहनं जुल । थुलिजक मखु छं योग ध्यानया फल
छ जोगेश्वर जुल । हे आचार्य छ नेपाल मण्डले जिपि
च्याम्ह बोधिसत्वया अश शरीर चिन्ह लिन जुय धुन ।
आथननं थव जिगु अंश, थन लिन जुया तोताथके धका
थथे आज्ञा देका खगर्भबोधिस भत्व थःगु शरीर
तेजपिकया शुद्धगु ल्होहते खय्का थःगु अंशालिन

जुइका बिज्यात । हे मंत्रीय ! थथे लिन जुया
बिज्याय् थुं स्येलि थुम्ह खर्गभ बोधिसत्वं ओदियाना
चार्यया न्होने थथे आज्ञा दयका बिज्यात ।

हे आचार्य ! छन्त लिपा ज्वीगु खँ जि कनेत्यना
छं न्यों थवखँ गथे धाःसा कालान्तरे गोपुच्छ पर्वते
बिज्याम्ह ज्योतिरूप श्री स्वयम्भू भगवानयात रत्नया
पलेस्वाँ आदि तोपुया आपोलं चैत्य दयका प्राण प्रतिस्था
आदि याइम्ह छ ज्वो । हे आचार्य ! उगुईलय् कलियूग
आरम्भ ज्वो । हे ओदियानाचार्य, उगु अवस्थाय् जिपि
च्याम्ह बोधिसत्त्व लिन जुया ध्वंगु, च्यागु बैतरागयात
महादेव नामं प्रशिद्ध ज्वो । थजागु बबले छं जुसां दक्को
शास्त्र, मन्त्रतन्त्र आदिफुक्क याहे अधिपतिजुया बन्धुदत्त
आचार्य धका नां प्रशिद्ध ज्वोतिनी । हेष्टस हानं छन्त
मेगु छगू भबिष्यया खँ कने छ न्यों लिपा कालान्तरे
जिमो गुरु गुम्ह श्री आर्याबलोकितेश्वर करुणामय
देवान्ती देवया नाथ जुया बिज्याइ तिनी । थुगु
अवसरे छगु शास्त्र मन्त्र तन्त्र विद्या आदिनं
परमेश्वर श्री करुणामय थव नेपाल मण्डले बिज्याई
तिनी । अले थुम्ह परमेश्वर श्री करुणामय थथे
बिज्याना फुक प्राणयात उद्धार याय्गु निमित्ते थुगु

नेपाल मण्डले बिज्याई । हे वत्स । उगु वखते छंनं
 श्री परमेश्वर नेपाले विज्याय धका, बिमज्या तल्ले
 छ थन नेपाले हे निर्वाणजुया पुनवरि हानं थ्वहे नेपालेसतु
 जन्मकयाचों हेआचार्य थुबलेतकयात छ मोक्ष वनेम्बानी ।
 जि धयार्थे श्री करुणामय नेपाल मण्डले बिज्याके
 धुस्येलि थुम्ह करुणामयया मूर्ति दयेका प्राण प्रतिस्था
 दशकर्म, क्रियायाय् धुंस्येलि श्री करुणामययात
 स्थापना याना अत्यन्त बाँखाना च्वंगु सुन्दर दिव्य
 भाशने परमेश्वर श्री करुणामय बिज्याके धुंस्येलि
 तिनी छ जुसा वस्पोल श्री करुणामयया जःगु पालीस
 लोनजुया मोक्ष प्राप्त ज्यो । हे आचार्य ! थुबलेतिनी
 छन्त मोक्षगती लायी । थथिम्ह परमेश्वर यात स्थापना
 पाय मधुंतले छं जन्म मृत्यु, भोग याये माली हे
 तिनी । छ हथाय्चाय मते । जिपि च्याम्ह बोधि
 सत्त्व बैतरागपिन्त महादेव धका नां प्रशिद्ध यासां
 तबि छिमिसं छु संदेह कायमत्य । थुमिस्ये महादेव
 धका माने यासां तबि जिपि हे खः । छं यागु
 स्तोत्रयाना गुम्हेसिन्ह जिपि च्याम्ह बैतरागपिन्त
 पंचोपचार पूजायाना जप, ध्यान आदि अष्टङ्गप्रणामं
 नमस्कार याना प्रदक्षिणा याई । थजपि भक्तजनपित
 निश्चयनं इच्छा पूर्णफल प्राप्त जुया आनन्द मोक्षफल

त्रिमिसं बिगु जुल । छन मनोरथपूर्ण जुल धका
 थथे आज्ञा देका खगर्भ बोधिसत्त्वं थःगु शरीर
 लीनयाना बिक्रमेश्वर बैतराग धका नां प्रशिद्ध याना
 अनहे अन्तरध्यान जुया बिज्यात ।

थथे धका श्री क्रकुच्छन्द तथागतं धर्माकर राजा-
 यात आशा दयेका बिज्यागु खँ श्री शाक्यमुनी भगवानं
 पुच्छाग्र चेत्यया न्ह्योने बिज्याना मैत्रीय बोधिसत्त्व
 भादि सकल सत्त्व सभालोक पिनीगु न्ह्योने थुगु प्रकारं
 आज्ञा दयेका बिज्यागु खँ बोधिमण्डप महाबिहारे
 बिज्याना च्वम्ह जयश्री भिक्षुं जिन श्रीराज बोधिसत्त्वं
 सकल सभालोकापिता न्ह्योने आज्ञा दय्का बिज्यागु
 थवहे खँ कुकुटा राम महाविहारे बिज्याना च्वम्ह श्री
 उप गुप्त भिक्षुं अशोक महाराज प्रभृति सकल सभा
 लोक यात आज्ञा दय्का बिज्यात ।

थथे धका सोका बैतराग भक्त जुया, बैतराग यात्रा-
 याना थथिम्ह परमेश्वरया खँ, मस्यूपिन्त कना थवीका,
 साधुजनपिन्त थुगु बैतराग चाहला बिके बिगु । हानं
 पण्डोतज्जूपिसँनं व मेमेविं सस्यूपिसँनं थुगु बैतरागया
 नहात्म्य पुराण कती अथवा न्येनी उहा मनुष्यपिन्त

असंख्य २ पुण्यलाई धका ह्लाषान्हापा जुया बिज्यापि
मुनिश्वरपिसं थथे धका आज्ञा दय्का बिज्याना चवने ।
इति श्री स्वयम्भु पुराणे श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रीय
बोधिसत्त्व सम्बाबे अष्ट बैतराग उत्पत्ति खगर्भबोधि-
सत्त्व प्रसिद्ध कथा अष्टमोध्याय समाप्तम् ।

स्तोत्र

ॐ बुद्धं नमामि सततं वरपद्मपाणी मैत्र्यात्मकं गणगञ्ज
समन्तभद्रं । यक्षाधिपोषरही तोयतमं जुघोषं, विस्कंभिभनं
क्षितिगर्भखगर्भं प्रणमामि भक्त्याः ।

शुद्धि-पौ

शुद्ध	पाना	अशुद्ध	ज्ञो
मैत्रीय	३	मत्रीय	२
उगु राज्ये पित्तिना	१९	उगु पित्तिना	११
कि	१९	का	१२
गोकर्ण	२३	गाकण	१५
राजकुमारयागु	२४	राजकुमारय	५
स्यूगुजूसा	२४	स्यूगुजसा	६
ज्ञोगु	३३	सोगु	१९
कालि	३३	का	१९
स्वस्ति	३४	स्वति	५
तथास्तु	३४	तास्थतू	२०
सार्दाम देका	४३	सार्दादय्का	१०
स्थापना	४४	स्गापना	१
पचारं	४४	पचारयात	३
जोगिनीगणस	४५	जोगिनीगण	५
कोखाया	४५	कोशया	१०
बिज्यात	४६	बिज्या	८
भावमिदीवराक्ष	५३	भावमिदीराक्ष	७
मनो	५९	नमो	१६
वोधिसत्व	५९	वोधिसत्व	२१
न्हापायाथ्येतुं	६०	न्हापायथिन्	२

शुद्ध	पाना	अशुद्ध	ज्ञो
भक्तिया	६२	भक्ताया	७
योगीणीगण	२	यागनागण	७
बैतराग	६२	वतराग	१६
विज्यात	६४	विज्त	१
धुंस्येली	६५	धुंस्येल	१०
सोन्नो	६६	सासा	३
कापलिया	६६	कापालया	७
योग	६९	याग	८
प्रज्ञांतक	७०	पद्यातक	१८
भैरवयात	७०	मरबयात	१९
धका गणेशं	७२	धागु गणेशंयात	११
विघ्न	७२	विन्ध	१८
भजागु	७६	जागु	१५
चवंगु	७७	चवनागु	६
छं	७८	छ	१०
बोधिसत्वं	७८	बोधिसत्व	१९
आदि	७९	दि	५
अष्टाङ्गप्रणामं	८०	अष्टङ्गप्रणामं	१९
आज्ञा	८१	आशा	३
महात्म्य	८१	नहात्म्य	१९
चवन	८२	चवने	२

**थुगु “अष्टवैतराग महात्म्य” सफू प्रकाशित
याय्त सहयोग याना बिज्यावि/दिपि भाजुपिनीम्
नामावली:-**

१. श्री मुक्तिनन्द बज्राचार्य बैला, यल	५०।-
२. श्री पूर्णमान शिल्पकार दिल्लीबजार, येँ	३५।-
३. श्री मङ्गलकृष्ण शिल्पकार जोम्बाहाः, यल	३०।-
४. श्री धर्मरत्न बज्राचार्य हःबाहाः, यल	२५।-
५. श्री वीरराज बज्राचार्य बुवाहाः, यल	२५।-
६. श्री जीतमेहर बज्राचार्य सिवाहाः, यल	२०।-
७. श्री हर्षरत्न बज्राचार्य प्यंगथां, यल	२०।-
८. श्री आशाकाजी शाक्य नःबाहाः, यल	१०'-
९. श्री देवराज शिल्पकार इखालखु, यल	१०।-
१०. श्री रत्नलाल शिल्पकार जोम्बाहाः, यल	१०।-
११. श्री धनवहादुर शिल्पकार ,, ,,	१०।-
१२. श्री हेरावहादुर शाक्य नःबाहाः, यल	५।-
१३. श्री जोगरत्न प्यंगथां, यल	५।-

मुद्रकः:-मञ्जुश्री प्रिन्टिङ्ग प्रेस ललितपुर फोनं २१५०८